

Günaydın Güneş Enerji Santrali Projesi

Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti

İÇİN HAZIRLANMIŞTIR
Kavram Enerji Yatırım Üretim ve
Ticaret A.Ş.

TARİH
Ağustos, 2024

REFERANS:
0710697

DOKÜMANLA İLGİLİ BİLGİLER

DOKÜMAN BAŞLIĞI	Günaydın Güneş Enerji Santrali Projesi
DOKÜMAN ALT BAŞLIĞI	Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti
PROJE NO	0710697
Tarih	Ağustos, 2024
Versiyon	01
Yazan	Caner Şahin, Nehir Yıldız, Sarah Langel, Adam Teixeira Leite, Hannah Watts, Victoria Griffiths, Yannick Mayer
Müşteri adı	Kavram Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş.

DOKÜMAN TARİHÇESİ

				ALINACAK ERM ONAYI		
VERSİYON	REVİZYON	YAZAN	KONTROL EDEN	ADI	TARİH	AÇIKLAMALAR
Son	01	Nehir Yıldız, Sarah Langel, Adam Teixeira Leite, Hannah Watts, Victoria Griffiths. Yannick Mayer, Irmak Ozdemir	Caner Şahin	Serkan Kırdoğan	Ağustos, 2024	

Günaydın Güneş Enerji Santrali Projesi

Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti

[Double click to insert signature]

[Double click to insert signature]

Caner Şahin
Baş Danışman

Serkan Kırdogan
Ortak

ERM GmbH Siemensstraße 9, 63263 Neu-
Isenburg

Faks +49 (0) 6102 771 904-0

© 2024 Tüm telif hakları ERM International Group Limited ve / veya bağlı şirketlerine ('ERM') aittir. Tüm hakları saklıdır.
Bu eserin hiç bir kısmı ERM'nin ön yazılı izni olmaksızın herhangi bir yol ya da şekilde çoğaltılamaz ya da yayınlamaz.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
1. GİRİŞ	4
1.1 ARKA PLAN VE HEDEFLER	4
1.2 İLGİLİ STANDARTLAR	4
1.3 DEĞERLENDİRME METODOLOJİSİ	5
1.4 KISITLAMALAR	6
2. PROJE HAKKINDA GENEL BİLGİ	6
2.1 PROJENİN KISA TANIMI	6
2.2 PROJE TARAFLARI	1
2.3 İLİŞKİLİ TESİSLER	1
2.4 PROJE İZİN DURUMU	1
2.5 PROJE KATEGORİZASYONU	2
3. ÇEVRESEL VE SOSYAL UYGUNLUK İNCELEMESİ	2
EK A GÖZDEN GEÇİRİLEN DOKÜMANLAR	1
EK B FOTOĞRAFLARI	1
TABLolar	
TABLO 1-1: PROJE BİLGİLERİ	
TABLO 2-1 ENERJİ İLETİM HATTI UZUNLUKLARI	7
TABLO 2-2: PROJE TAKVİMİ	1
TABLO 2-3: KİLİT PROJE TARAFLARI	1
TABLO 2-4: PROJE İZİN DURUMU	1
ŞEKİLLER	
ŞEKİL 2-1 PROJE YERLEŞİM PLANI	1
ŞEKİL 2-2 PROJE YER BULDURU HARİTASI	2
ŞEKİL 2-3 EN YAKIN YERLEŞİMLER-1	1
ŞEKİL 2-4 EN YAKIN YERLEŞİMLER-2	2
ŞEKİL 4-1: PROJE ALANININ FOTOĞRAFLARI	3

KISALTMALAR

Kisaltmalar	Tanım
EA	Etki Alanı
BYP	Biyçeşitlilik Yönetim Planı
Müşteri	Fiba Yenilenebilir Enerji Holding A.Ş.'nin iştiraki olan Kavram Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş.
KHD	Kritik Habitat Değerlendirmesi
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇSEP	Çevresel ve Sosyal Eylem Planı
ÇSDT	Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSP	Çevresel ve Sosyal Politika
MA	Mali Araçlar
SG	Sera Gazı
SG	Sağlık ve Güvenlik
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
GKGKP	Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planı
PEK	Projeden Etkilenen Kişi
ÖBÖ	Öncelikli Biyçeşitlilik Özellikleri
PG'ler	Performans Gereklilikleri
YYEP	Yeniden Yerleşim Eylem Planı
TZYS	Tedarik Zinciri Yönetim Sistemi
PKP	Paydaş Katılım Planı
SED	Sosyal Etki Değerlendirmesi
EKVBP	Ek Kredi Veren Bilgi Paketi
GES	Güneş Enerji Santrali
BM	Birleşmiş Milletler
RES	Rüzgar Enerji Santrali

YÖNETİCİ ÖZETİ

Fiba Yenilenebilir Enerji Holding A.Ş.'nin ("Fiba") iştiraki olan Kavram Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş. ("Kavram" ya da "Müşteri"), Türkiye'nin Balıkesir ilinde yer alan Günaydın Güneş Enerji Santralinin ("GES" ya da "Proje") geliştirilip inşa edilmesinin aşamalarında yer almaktadır.

Bu hibrit proje, toplam kurulu kapasitesi 19,98 MWm / 19,98 Mwe olarak tasarlanmıştır ve Müşteri tarafından işletilen mevcut Günaydın Rüzgar Enerji Santraline ("RES") bitişik konumda yer almaktadır.

Zhejiang Orient Engineering Co., Ltd. şirketi Müşteri tarafından Mühendislik, Satın Alma ve İnşaat (MSİ) Yüklenicisi olarak belirlenmişken, JA Solar Türkiye ve OEM İnşaat (HSA), MSİ tarafından güneş panellerinin ana tedarikçileri olarak gösterilmiştir.

Finansman için Müşteri, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının (EBRD) dahil olduğu bir Proje Finans yapısı uygulamayı amaçlamaktadır. EBRD'den fon alan projeler için EBRD 2019 Çevresel ve Sosyal Politika ve EBRD Performans Gerekliklerine (PG) uygunluk zorunludur.

Müşteri EBRD PG'lerine riayet etmek üzere Proje için bir Tedarik Zinciri Durum Tespiti çalışması da dahil olmak üzere Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti (ÇSDT) çalışması yürütmek üzere Çevresel Kaynak Yönetimi (ÇKY) uygulamaya başlamıştır. Bununla kilit çevresel ve sosyal (Ç&S) hassas noktaların belirlenmesi ve Projenin EBRD PG'leri ile uyumunun sağlanması amaçlanmaktadır.

ERM'nin ÇSDT'si aşağıdaki belirtildiği üzere birtakım Ç&S bulguları ortaya koymuş ve Proje Çevresel ve Sosyal Eylem Planının (ÇSEP) hazırlanmasına olanak sağlayan boşlukların tespit edilmesini sağlamıştır. ÇSEP, zaman çizelgeleri ve bitirme göstergeleri de dahil olmak üzere sorumlu taraflarca atılacak ek adımları ortaya koymaktadır.

Müşteri, ÇSEP ile ilgili olarak tespit edilen boşlukların doldurulmasını desteklemek ERM'yi atamıştır. ERM, bu boşlukların doldurulmasına yönelik ek çalışmalar yürütecek ve bu çalışmaların sonuçları ayrı bir Ek Kredi Veren Bilgi Paketinde (EKVBP) sunulacaktır.

KİLİT BULGULAR

- **Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED):** Projenin, Türk ÇED yasası gereklilikleri uyarınca uygulanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bulunmaktadır. Bununla birlikte Türk ÇED yasasında, mevcut durum verilerinin toplanması ve sosyal etki değerlendirmesinin tamamlanmasına yönelik gereklilikler bulunmamaktadır. Bu, EBRD PG 1 bağlamındaki kilit boşluklardan biridir, çünkü PG 1, Projenin potansiyel çevresel ve sosyal etkilerinin (ilişkili tesisler dahil) kapsamlı mevcut durum verileri kullanılarak değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Bu boşluğu doldurmak için ERM, Projenin potansiyel etkilerini değerlendirmek üzere eksik çevresel, biyoçeşitlilik ve sosyal mevcut durum verilerini toplamak üzere Müşteri tarafından Şubat 2024'te atanmıştır.

- **Paydaş Katılımı:** Müşteri, Türk ÇED yasası uyarınca ÇED'i halka açıklamış olsa da diğer ön katılım ya da Projeden Etkilenen Kişiler (PEK) başta olmak üzere paydaşlarla istişareler bugüne kadar yürütülmemiştir. Bu, kilit bir boşluktur, çünkü EBRD PG 10, en kısa sürede etkilenen kişiler ve paydaşlarla anlamlı etkileşim kurulmasını gerektirmektedir.

Güncellenmiş bir PKP ve kapsamlı bir Şikayet Mekanizması (ŞM) (işgücü ve topluluk şikayet mekanizmaları dahil) an itibarıyla geliştirilmektedir ve sosyal mevcut durum ve sosyal etki değerlendirmesinin bulgularını içerecektir.

PKP'nin aşağıdaki unsurlarının, sosyal mevcut durum, SED, katılım çalışmalarının tamamlanması ve Projenin sosyal performansının yönetiminden sorumlu olanların kurumsal kapasitelerinin ayarlanmasından sonra güncellenmelidir:

- Paydaşların Belirlenmesi, Haritalanması ve Analizi;
- PKP Rol ve Sorumlulukları;
- Paydaş Katılım Eylem Planı ve
- Zaman Çizelgeleri.

- **Arazi Edinimi ve Yeniden Yerleşim:** Müşteri, Projeye yönelik olarak arazi edinimi ve yeniden yerleşim konusunda Türk yasa ve yönetmeliklerini takip etmiş ve arazi kamulaştırmasına başlamak üzere Üstün Kamu Yararı Kararı almıştır.

ERM'nin Ekim 2023'teki saha ziyareti sırasında GES2 ve GES4 paydaşları, geçim kaynaklarının ve hayvan otlatma alanlarının kaybına ilişkin endişelerini dile getirmiştir. Paydaşların sosyoekonomik kayıp algılarının fiili olarak anlaşılması için de paydaşlarla etkileşimlerde bulunulmalıdır.

Müşteri, EBRD PG 5 uyarınca arazi kullanımı ve geçim kaynaklarına yönelik ek değerlendirmelerde bulunmalı ve ekonomik ya da fiziksel ve doğrudan ya da dolaylı olsun yeniden yerleşim ya da yerinden edilme potansiyelini değerlendirmelidir. Türk yasaları uyarınca herhangi bir yerinden edilme söz konusu olmayacak görülmektedir, ancak EBRD PG 5 uyarınca geçim kaynakları geri kazandırmaya gerek olacak gibi görülmektedir.

Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planı (GKGKP), 2024'te gerçekleşen Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Sürecinin ardından geliştirilecektir. Müşteri, geçim kaynaklarını geri kazandırma için saha çalışması yürütmesi için ERM ile anlaşmıştır.

- **Tedarik Zinciri Yönetimi:** Durum tespiti kapsamında Projenin güneş tedarik zinciriyle bağlantılı bir insan hakları risk değerlendirmesi görevlendirmesi yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda MSİ Yüklenicisi ve Birincil Tedarikçinin etkin yönetim sistemlerine sahip olduğuna dair kanıt bulunamamasından dolayı tedarik zincirinde insan hakları riskine maruziyet söz konusudur.

Müşteri an itibarıyla tedarik zincirindeki sosyal riskleri yönetme konusunda kurumsal kapasiteye sahip değildir ve tedarik zincirindeki insan hakları risklerini tespit etmek, azaltmak ve gidermek üzere herhangi bir sistematik tedarik zinciri yönetim sistemi (TZYS) kullanımda değildir.

Tedarik zinciri risklerini yönetmeye yönelik bazı politika ve prosedürler yerindedir ve kısa sürece önce güncellenmiş ve/veya geliştirilmiştir. Müşteri, Projenin işgücü şartlarına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere güneş tedarik zincirindeki potansiyel olumsuz etkileri tespit edip yönetmek üzere etkin bir TZYS benimseyip uygulayacaktır.

- **Proje İzleme ve Raporlama:** Proje, alt Ç&S yönetim planları ve prosedürleri dahil olmak üzere projeye özgü bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemine sahip değildir.

Proje belgeleri çevresel ve sosyal risk ve etkilerin ve izlenip bildirilmesi ve Projenin ömrü boyunca yönetilmesi ya da paydaş katılım faaliyetleri dahil fiziksel, biyoçeşitlilik ve sosyal bileşenler için önlemlerin izlenmesi ve bildirilmesi için planlar içermemektedir.

1. GİRİŞ

1.1 ARKA PLAN VE HEDEFLER

Fiba Yenilenebilir Enerji Holding A.Ş.'nin ("Fiba" ya da "Müşteri") iştiraki olan Kavram Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş. ("Kavram" ya da "Müşteri"), Türkiye'nin Balıkesir ilinde yer alan Günaydın Güneş Enerji Santralini ("GES" ya da "Proje") geliştirilip inşa edilmesinin aşamalarında yer almaktadır.

Bu hibrit proje, toplam kurulu kapasitesi 19,98 MWm / 19,98 Mwe olarak tasarlanmıştır ve Müşteri tarafından işletilen mevcut Günaydın Rüzgar Enerji Santraline ("RES") bitişik konumda yer almaktadır.

Zhejiang Orient Engineering Co., Ltd. şirketi Müşteri tarafından Mühendislik, Satın Alma ve İnşaat (MSİ) Yüklenicisi olarak belirlenmişken, JA Solar Türkiye ve OEM İnşaat (HSA), MSİ tarafından güneş panellerinin ana tedarikçileri olarak gösterilmiştir.

Finansman için Müşteri, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının (EBRD) dahil olduğu bir Proje Finans yapısı uygulamayı amaçlamaktadır. EBRD'den fon alan projeler için EBRD 2019 Çevresel ve Sosyal Politika ve EBRD Performans Gerekliliklerine (PG) uygunluk zorunludur.

Müşteri bu gerekliliklere riayet etmek üzere Proje için bir Tedarik Zinciri Durum Tespit çalışması da dahil olmak üzere Çevresel ve Sosyal Durum Tespit Çalışması (ÇSDT) yürütmek üzere Çevresel Kaynak Yönetimi (ÇKY) uygulamaya başlamıştır. Bununla kilit çevresel ve sosyal (Ç&S) hassas noktaların belirlenmesi ve Projenin EBRD PG'leri ile uyumunun sağlanması amaçlanmaktadır.

ÇSDT, yerel bir danışman tarafından, bölge ziyareti bulguları, Müşteriyle görüşmeler ve Müşterinin sağladığı diğer Proje belgelerinin gözden geçirilmesi yoluyla geliştirilen yerel Çevresel Etki Değerlendirme ("ÇED") raporunun gözden geçirilmesine dayanmaktadır.

1.2 İLGİLİ STANDARTLAR

Bu ÇSDT, Türkiye'nin ulusal Çevresel ve Sosyal Yönetmelikleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Çevresel ve Sosyal Politikası 2019 ile uyumludur. Bu gözden geçirme açısından geçerli olan EBRD Performans Gereklilikleri aşağıdaki şekildedir:

- EBRD PG1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi;
- EBRD PG2: İş ve Çalışma Koşulları;
- EBRD PG3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü;
- EBRD PG4: Sağlık, Emniyet ve Güvenlik;
- EBRD PG5: Arazi Alımları, Arazi Kullanımı Kısıtlamaları ve Zorunlu Yeniden Yerleştirme;
- EBRD PG6: Biyoçeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi;
- EBRD PG8: Kültürel Miras;
- EBRD PG10: Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı;

Aşağıdaki EBRD Performans Gereklilikleri kapsam dışı kabul edilmiş olup Proje açısından uygulanabilir değildir:

- EBRD PG7: Yerli Halklar;¹
- EBRD PG9: Mali Aracılar.

Göz önüne alınması gereken diğer ilgili standartlar şunlardır:

- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ("ILO") çalışma standartları ve istihdam şartlarına ilişkin ana sözleşmeleri;
- Birleşmiş Milletler (BM) İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri (BMİ);
- Ev sahibi ülke tarafından kabul edilen ya da ev sahibi ülkenin parçası olduğu çevre ve sosyal performansa ilişkin uluslararası antlaşmalar ve sözleşmeler;
- EBRD, Tedarik Zinciri Yönetim Sistemleri – Güneş Tedarik Zincirleri, Müşteri Rehberi ve
- OECD Çatışmadan Etkilenen ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerinin Sorumlu Tedarik Zincirleri için Durum Tespit Rehberi.

1.3 DEĞERLENDİRME METODOLOJİSİ

Bu ÇSDT raporunda kullanılan metodoloji, Projenin Bölüm 1.3'te ana hatlarıyla verilen ilgili standartlara uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bu rapor aşağıdaki görevlere dayanmaktadır:

- Başlangıç Toplantısı: Bu kapsamda Projenin anlaşılması, öngörülen çalışma kapsamı, zaman çizelgesi ve çalışma ekibini teyit etmek üzere 10.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen ve tüm süreci boyunca genel Proje yönetimini içeren toplantı.
- Bilgi gözden geçirme: 20.11.2023 tarihine kadar elverişli kılınan ve üretilen Ç&S dokümantasyonları üzerinde yürütülen çok sayıdaki masa başı çalışması. Gözden geçirilen belgeleri Ek A'da ayrıntılı olarak verilmiş ve fotoğraflar Ek B'de sunulmuştur.
- Saha ziyareti: ERM, 14.11.2023 tarihinde Müşterinin Temsilcileri eşliğinde saha ziyareti gerçekleştirmiştir.

Bulgular, aşağıdaki Uygunluk Özet Tablosunda listelenerek Projenin uygulanabilir Performans Gereklilikleri (PG) yoluyla tanımlandığı üzere EBRD 2019 Çevresel ve Sosyal Politika (ÇSP) ile uygunluğunun sistematik incelenmesi sunulmuştur.

ERM, uygunluk gözden geçirmesini temel alarak Çevresel ve Sosyal Eylem Planını (ÇSEP) hazırlamıştır. ÇSEP, zaman çizelgeleri ve bitirme göstergeleri gibi sorumlu tarafların atacağı ek adımları izlemek üzere geliştirilmiş ve adımlar, ilgili EBRD PG'leri uyarınca gruplandırılmıştır.

¹ Türkiye'de EBRD'nin tanımına göre yerli halk bulunmadığı için PG7 (Yerli Halklar) uygulanabilir değildir. Ayrıca Mali Aracılarla ilgili olan EBRD PG9 da Proje açısından uygulanabilir değildir.

Puanlamayı açıklamak üzere her bir gerekliliğe tam uygunluk sağlamak üzere Müşterinin atması gereken eylemlerin yanı sıra kısa bir açıklama verilmiştir. Bu adımlar daha sonra Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP) ile ilişkilendirilecektir.

1.4 KISITLAMALAR

Bu ÇSDT Raporu, Müşteriyle gerçekleştirilen Başlangıç Toplantısı ve ERM tarafından Müşteriye verilen belgeler üzerinde yürütülen masa başı çalışması temel olarak hazırlanmıştır. ERM, sağlanan verilerin bu Görevlendirme amaçlarına yönelik olarak yeterine eksiksiz ve doğru olduğunu varsaymaktadır; ERM'nin sağlanan verileri bağımsız şekilde doğrulaması ya da onaylaması mümkün olmamıştır. ÇSDT'nin sonuçları, Görevlendirmeye yönelik katılım için tahsis edilen kapsam, zamanlama ve kaynaklar çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Bu Değerlendirmenin tam uygunluk denetimi ya da etki değerlendirmesi olmadığı hatırdan çıkarılmamalıdır. Bunun yerine bu Değerlendirme, uygulanabilir standartlara göre potansiyel boşlukların tespit edilmesine yönelik bir çevresel ve sosyal tarama olarak gerçekleştirilmiştir.

Bu değerlendirmeye yönelik spesifik kısıtlamalar aşağıda verilmiştir:

- Bu rapor temel olarak Müşteri tarafından verilen belgelerin hızlı şekilde gözden geçirilmesinden ve görüşmelerden elde edilen bilgiler ve internetten elde edilebilir diğer halka açık bilgiler temel alınarak hazırlanmıştır. Birincil veri toplama yapılmamıştır.
- Proje tasarımı ve operasyonel performansın teknik olarak gözden geçirilmesi yapılmamıştır. Bu değerlendirme, üçüncü tarafların gerçekleştirdiği teknik çalışmaların veri ve sonuçlarının gözden geçirilmesiyle sınırlı kalmıştır.
- Bu raporda verilen bilgiler, hukuki tavsiye olarak yorumlanmamalıdır.
- Yukarıda belirtilen hususların kapsamı dışındaki konularda Müşteriye ve başkalarına karşı herhangi bir sorumluluğa sahip değiliz.
- ERM, Müşteri tarafından sağlanan bilgileri bağımsız şekilde doğrulamamıştır. Dolayısıyla bulgularımız ancak ERM'ye sağlanan bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğu düzeyde doğru ve eksiksizdir.

2. PROJE HAKKINDA GENEL BİLGİ

2.1 PROJENİN KISA TANIMI

Balıkesir ilinin Manyas ilçesinin Yayla köyünde yer alan Günaydın Güneş Enerji Santrali Projesi ("Proje"), toplam 19,98 MWm / 19,98 MWe kurulu güce sahiptir. Proje, var olan 20,75 MWm / 20,00 MWe Günaydın Rüzgar Enerji Santrali Projesinin yardımcı kaynağı olarak faaliyet gösterecektir. Toplamda kapasite 40,73 MWm / 20,00 MWe olacaktır.

Proje, aşağıdaki Şekil 2-1'de görüldüğü üzere 10 farklı poligondan oluşmaktadır. Resimdeki mavi çizgiler, ruhsatı alınan alanı, T1-T8 var olan rüzgar türbinlerini ve GES1-GES10 ise planlanan güneş enerji santrali alanlarını temsil etmektedir.

Proje alanının genel yerleşim planı ve Proje alanına ana erişim Şekil 2-1'de gösterilmiştir. Projeye erişim var olan yollar kullanılarak gerçekleştirilecektir ve yeni erişim yolu planlanmamaktadır ve Proje kapsamında erişim yolu iyileştirmeleri öngörülmemektedir.

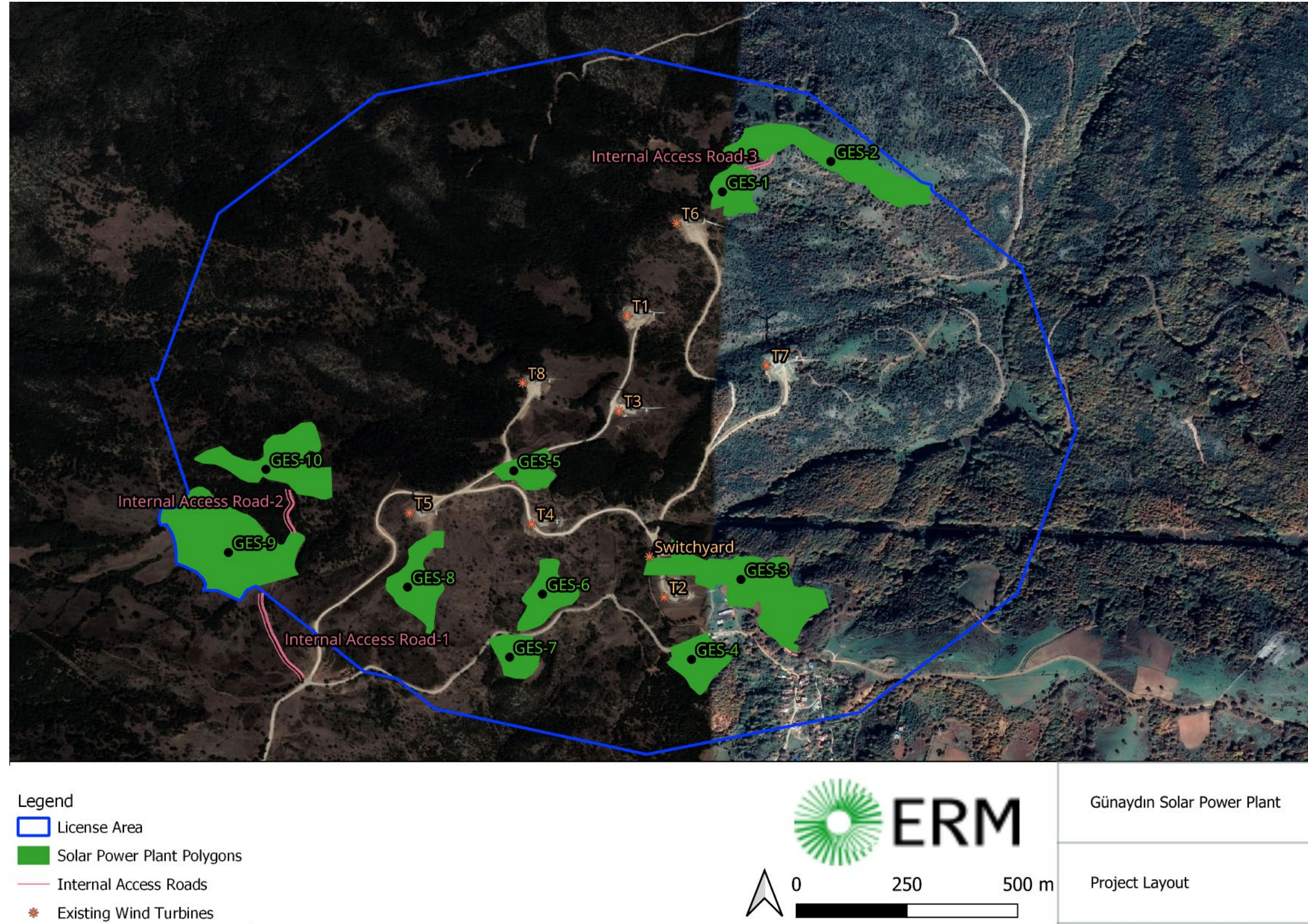
Proje alanında iç erişim yolları tasarlanıp inşa edilecektir. 300 m (GES9 ile mevcut yol arasında), 150 m (GES9 ile GES10 arasında) ve 70 m (GES1 ile GES2 arasında) uzunluğunda üç iç erişim yolu inşa edilecektir.

Proje kapsamında herhangi bir havai enerji iletim hattı inşası planlanmamaktadır. Sadece yeni planlanan iç erişim yollarının yanında yeraltı enerji iletim hatları inşa edilecektir. Yeraltı enerji iletim hat ve konumlarının uzunluğu Tablo 2-1'de verilmiştir.

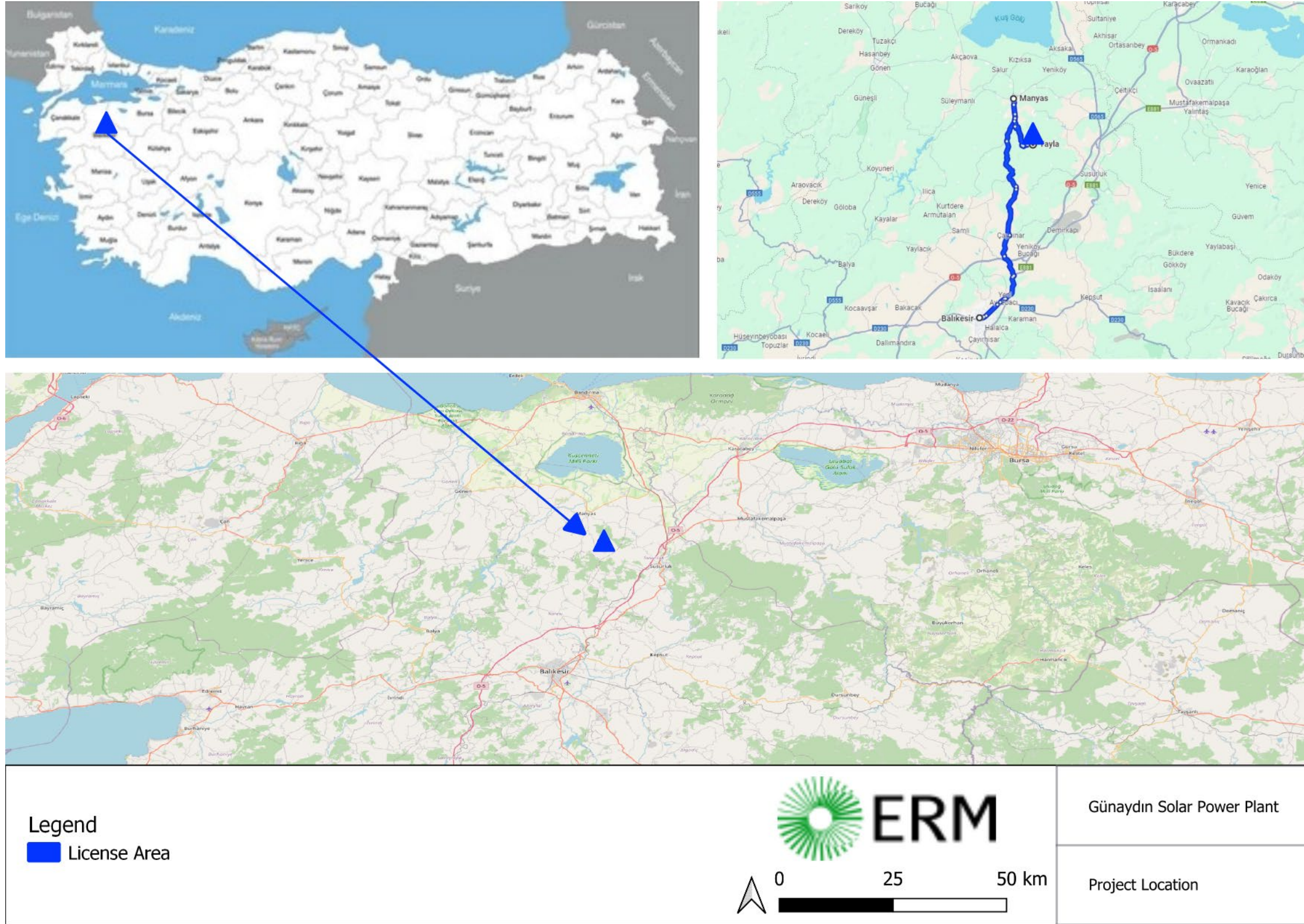
TABLO 2-1: ENERJİ İLETİM HATTI UZUNLUKLARI1

Sıra	Uzunluk (m)	Yerleşim
1	300	GES9 ile mevcut yol arasında
2	150	GES9 ile GES10 arasında
3	70	GES1 ile GES2 arasında

ÇED ve Müşteriye yapılan görüşmelere göre proje alanları, özel şahıslara aittir. Üç iç erişim yolu orman statüsündedir.

ŞEKİL 2-11 PROJE YERLEŞİM PLANI

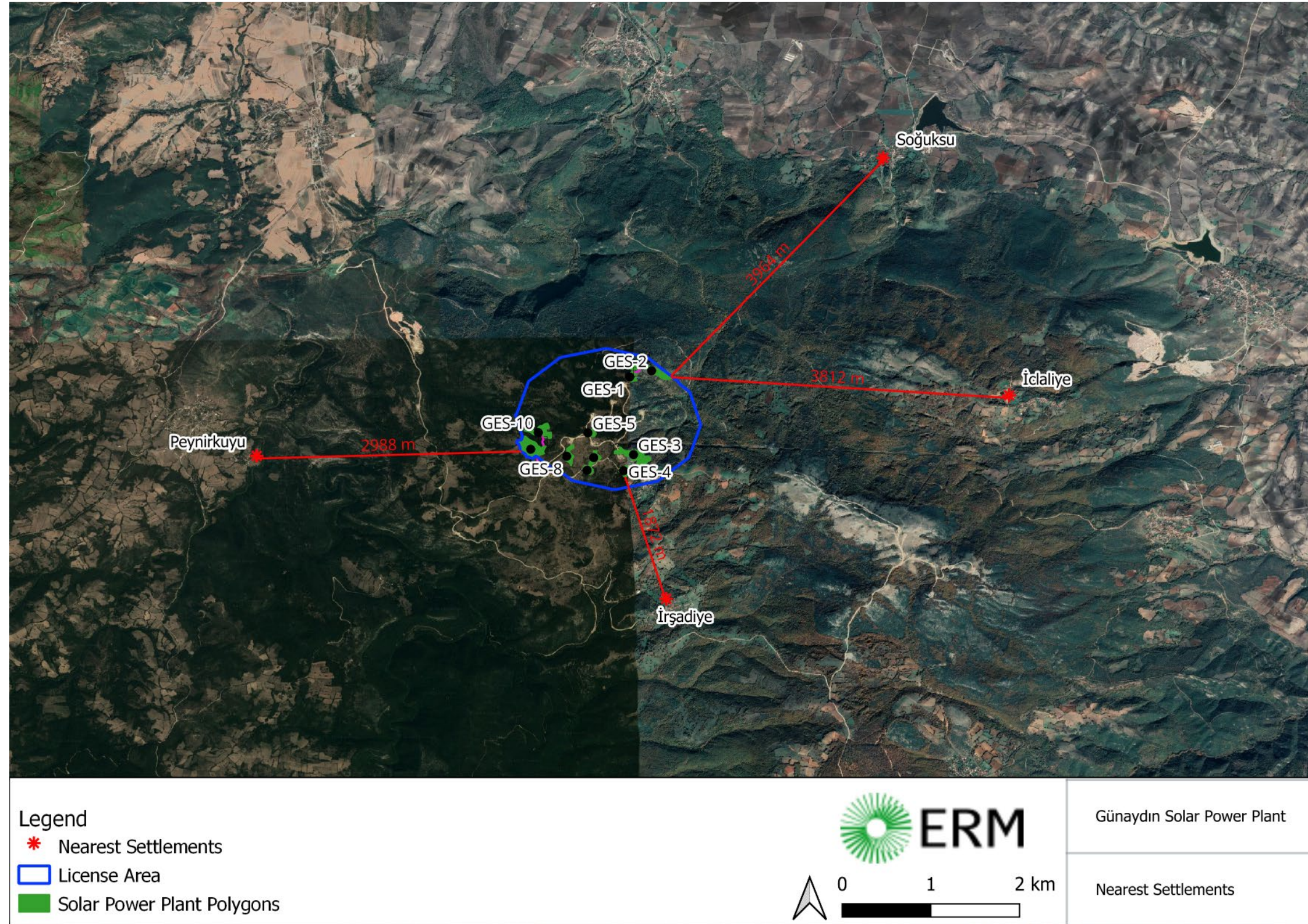
ŞEKİL 2-22PROJE YER BULDURU HARİTASI

Proje alanına en yakın yerleşimler, GES-2 ve GES-4 poligonlarından yaklaşık 60 km uzakta bulunan Yayla köyü ile yaklaşık 7 kilometre uzakta bulunan Manyas ilçesidir. Projeye en yakın yerleşimler Şekil 2-3'te gösterilmiştir.

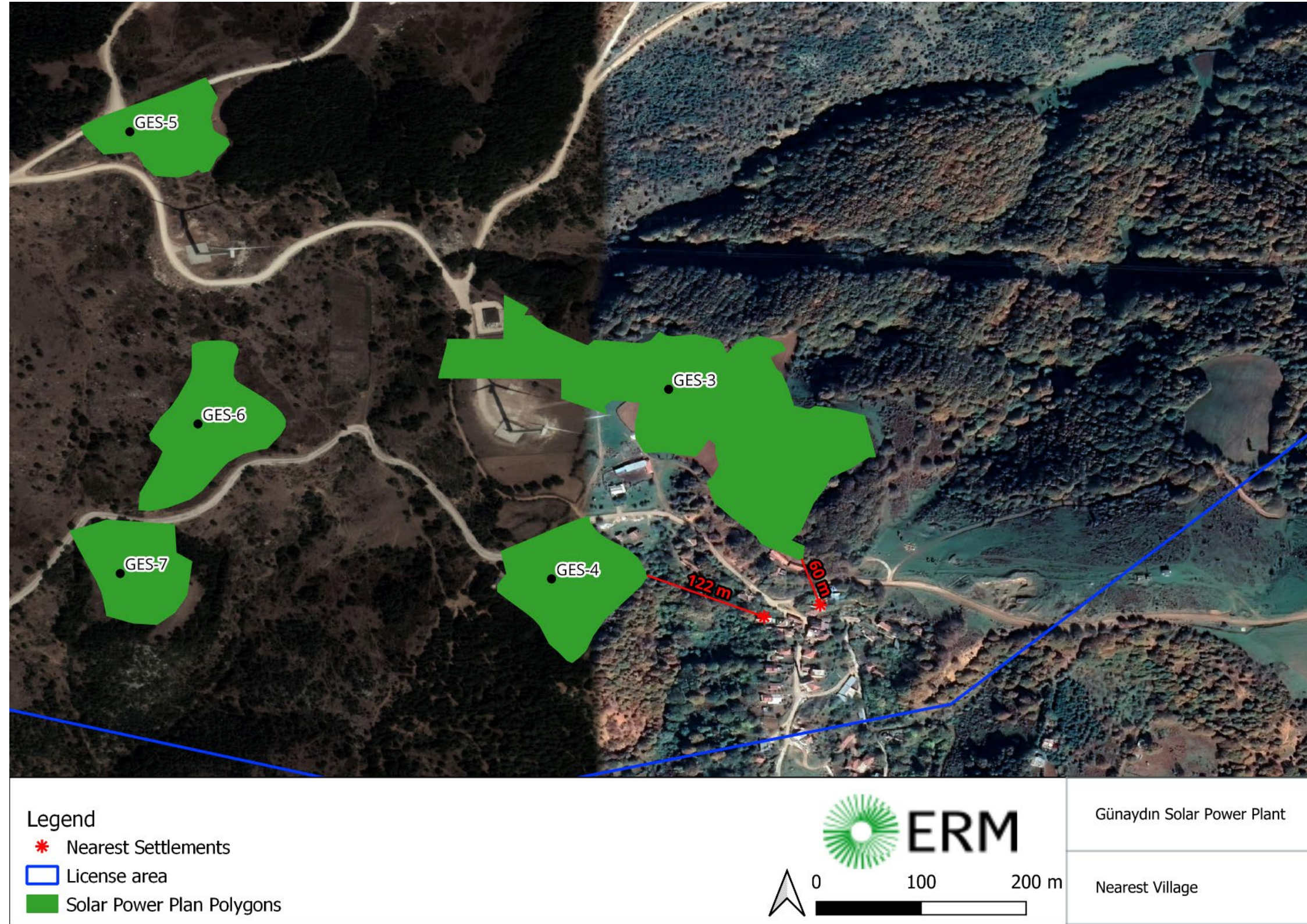
Gözden geçirme için verilen son Proje çizelgesinin özeti Tablo 2-2'de özetlenmiştir. Verilen bilgilere ve bu Görevlendirme kapsamında yürütülen saha ziyaretine göre herhangi bir inşaat çalışmasına başlanmamıştır. Projenin inşaat süresi 6 ay ve işletme süresinin ise 25 yıl olacağı tahmin edilmektedir.

TABLO 2-2: PROJE TAKVİMİ

Görev	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
Toplanma	01.03.2024	10.03.2024
Kapalı Devre Kamera Sistemi ve Işıklandırma	01.05.2024	01.06.2024
İnşaat	10.03.2024	15.08.2024
Deneme ve işletmeye alma	15.08.2024	31.08.2024

ŞEKİL 2-33EN YAKIN YERLEŞİMLER – 1

ŞEKİL 2-44EN YAKIN YERLEŞİMLER – 2

2.2 PROJE TARAFLARI

Kilit Proje taraflarının özeti aşağıda verilmiştir.

TABLO 23: KİLİT PROJE TARAFLARI-3

Rol	Kurum
Proje Sahibi	Fiba Yenilenebilir Enerji Holding A.Ş.
Özel Maksatlı Şirket (ÖMŞ)	Fiba Yenilenebilir Enerji Holding A.Ş.'nin iştiraki olan Kavram Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret A.Ş.
Mühendislik, Satın Alma ve İnşaat (MSİ Yüklenicisi)	Zhejiang Orient Engineering Co., Ltd
Birincil Panel Tedarikçisi	JA Solar Türkiye ve OEM İmalat (HSA)

2.3 İLİŞKİLİ TESİSLER

EBRD'nin tanımına göre İlişkili Tesisler şu şekilde tarif edilmektedir: "Proje kapsamında EBRD tarafından finanse edilmeyen, ancak EBRD'nin görüşünce projenin başarısını belirleme ya da anlaşılan proje sonuçlarını üretme açısından önemli olan tesisler ya da faaliyetler. Bunlar (i) eksiklikleri halinde projenin uygulanabilir olmayacağı ve (ii) projenin gerçekleşmemesi durumunda inşa edilmeyecek, genişletilmeyecek, yürütülmeyecek ya da inşa edilmeleri ya da yürütülmeleri planlanmayacak yeni tesis ya da faaliyetlerdir."

Proje kapsamında herhangi bir havai enerji iletim hattı, herhangi bir su boru hattı, dış erişim yolu ve başka bir tesisin inşası planlanmamaktadır.

2.4 PROJE İZİN DURUMU

Proje açısından geçerli ana ruhsat ve onaylar aşağıda verilmiştir.

TABLO 2-4: PROJE İZİN DURUMU4

Konu	İzin	Durum
Genel	Proje için Lisans Başvuruları	Alındı
Arazi Kullanımı	Kamu Yararı Kararı	Alındı
	Kamulaştırma Planı Onayı	Alındı
	Kamulaştırma Süreci	Devam Ediyor
	Orman Alanı Kullanım İzni (erişim yolları)	Devam Ediyor
İnşaat	ÇED Onayı	Alındı
	Yollar, su kütleleri, enerji nakil hatları, belediye altyapısını kullanma, vb. için izin ve onaylar	Devam Ediyor
	İnşaat Ruhsatı	Devam Ediyor

Konu	İzin	Durum
İşletme Dönemi	Lisans Başvurusu	Alınacak
	Geçici İşletme İzni ve Çevre İzni	Alınacak

2.5 PROJE KATEGORİZASYONU

EBRD'nin 2019 Çevresel ve Sosyal Politikası uyarına her bir proje, gerekli çevresel ve sosyal inceleme, bilgi paylaşımı ve paydaş katılımı doğası ve seviyesini belirlemek üzere kategorize edilmelidir. Bu yaklaşım projenin doğası, konumu, hassaslığı ve ölçeği ve potansiyel çevresel ve sosyal etkilerinin önemi ile orantılı olmalıdır. Bütün projeler üç kategoriye ayrılmaktadır:

- Kategori A: Yeni ve ek olarak ve kategorizasyon sırasında kolaylıkla belirlenemeyen ya da değerlendirilemeyen, doğrudan ve kümülatif çevresel ve sosyal etkiler dahil olmak üzere potansiyel olarak önemli çevresel ve/veya sosyal etkilere yol açabilecek bir proje. A kategorisindeki projeler resmi ve katılımcı bir çevresel ve sosyal etki değerlendirme süreci gerektirmektedir.
- Kategori B: Potansiyel çevresel ve/veya sosyal etkileri, genellikle sahaya özgü olan ve/veya kolay şekilde tespit edilebilir ve etki azaltma önlemleri yoluyla kolayca ele alınabilen bir proje. Çevresel ve sosyal değerlendirmenin kapsamı, her duruma göre EBRD tarafından belirlenecektir.
- Kategori C: Potansiyel olumsuz çevresel ve/veya sosyal etkileri en alt düzeyde olan ya da hiç olmayan bir proje.
- Kategori FI: Finansman yapısının, mali araçlar yoluyla fon sağlanmasını içermesi halinde proje FI olarak kategorize edilecektir.

Yukarıda bahsedilen ilgili standartlarda ana hatları belirtilen çevresel ve sosyal kategorizasyon kriterleri uyarınca ve potansiyel Kredi Veren ile yapılan görüşmelerin, mevcut verilerin analiz edilmesinin ve ulusal ÇED'in gözden geçirilmesi ve saha ziyaretleri ardından Proje, "Kategori B" olarak sınıflandırılmıştır.

3. ÇEVRESEL VE SOSYAL UYGUNLUK İNCELEMESİ

Bulgular, aşağıdaki Uygunluk Özet Tablosunda listelenerek Projenin uygulanabilir Performans Gereklilikleri (PG) yoluyla tanımlandığı üzere EBRD 2019 Çevresel ve Sosyal Politika (ÇSP) ile uygunluğunun sistematik incelenmesi sunulmuştur.

Tüm PG'ler ve ilgili göstergeleri için aşağıdaki aşamalar izlenmiştir:

- PG ya da spesifik göstergenin uygulanabilir olup olmadığına karar verilmesi. Projenin PG ya da göstergeyle ilgili önemli bir özelliği yoksa (yani risk yok) gösterge "**UD**" olarak puanlanmıştır.
- PG ile genel uygunluğun genel üst düzey özeti verilmektedir.

Diğer tüm ilgili göstergeler için puanlama aşağıda verilmiştir:

OU	Olağanüstü Uygunluk (OU): Proje, EBRD'nin PG gereksinimlerinin beklentilerinin ötesine geçmiştir. EBRD, olumlu Çevresel ve Sosyal etkiler için bir rol model olarak OU olarak derecelendirilen projeleri kullanabilmelidir.
TU	Tam Uygunluk (TU): Proje, EBRD'nin gereksinimlerine ve Avrupa Birliği (AB) ve yerel çevre, sağlık ve güvenlik politikaları ve yönergelerine tamamen uygundur.
KU	Kısmi Uygunluk (KU): Proje, EBRD'nin gereksinimlerine tam olarak uymamaktadır, ancak eksiklikleri gidermeye yönelik olarak çalışan sistemlere, süreçlere veya azaltıcı önlemlerine sahiptir.
MU	Maddi Uygunluk (MU): Proje, EBRD'nin gereksinimlerine maddi olarak uymamaktadır ve eksiklikleri gidermeye yönelik olarak çalışan sistemlere, süreçlere veya azaltıcı önlemlerine sahip değildir.
GMD	Görüş Mümkün Değil (GMD): Şimdiye kadar sağlanan verilere uyarınca ERM, ele alınan konuda kesin bir tutum oluşturamamıştır.

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
1.1	Çevresel ve Sosyal Değerlendirme	KU	ÇED, Proje için uygulanan bir azaltım hiyerarşisi tanımı (kaçın, azalt, eski haline getir, telafi et/dengele) içermemektedir. Proje için iklim değişikliği risk değerlendirmesi yapılmamıştır. Projenin iklim değişikliği üzerinde olumlu bir etkisinin olması beklenmekle birlikte projenin iklim değişikliğine yönelik potansiyel etkilerinin (söz gelimi inşaat sırasındaki SG emisyonları) ve/veya Projeye yönelik iklim değişikliği risklerinin dikkate alınması gereklidir. ÇED, çevredeki fiziksel ortama ilişkin genel değerlendirmelerle (iklim şartları, jeoloji, depremsellik, hidroloji, topraklar) kısmi bir fiziksel mevcut durum içermektedir, ancak ÇED, aşağıdaki konularda saha özgü çevresel mevcut durum bilgileri içermemektedir: - Hava kalitesi - Gürültü - Toprak Şubat 2024 itibarıyla çevresel mevcut durum bilgilerinin toplanmasına başlanmıştır. Kapsamlı bir çevresel etki değerlendirmesi yürütülmemiştir. Fiziksel çevreye yönelik bazı etkilerden bahsedilmekle birlikte bu etkilerin önem durumu değerlendirilmemiştir. Uygun azaltım önlemlerinin, potansiyel çevre risk ve etkilerden kaçınmak, bu risk ve etkileri en az indirmek ya da telafi etmek üzere ÇED'de açıklanması gereklidir.	Proje için bir azaltım hiyerarşisinin tanımlanması. Proje için iklim değişikliği risk değerlendirmesinin tamamlanması. Çevresel ve sosyal mevcut durum ve etki değerlendirmesinin tamamlanması.	1.1 1.4

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi**KU**

ÇED'de çevredeki sosyoekonomik ortamın kısa genel değerlendirmesiyle kısmi bir sosyal mevcut durum bulunmakla birlikte söz konusu bilgiler büyük oranda Proje çalışma alanından çok Balıkesir iliyle ilgilidir.

Şubat 2024'te Proje için mevcut durum verilerinin toplanmasına başlanmıştır. Buna aşağıdakiler dahildir:

- Alanın demografik profili;
- Yerel ekonomi ve istihdam;
- Geçim kaynakları;
- Arazi Kullanımı ve arazi edinimi;
- Ekosistem hizmetleri;
- Yerel sağlık, emniyet ve güvenlik;
- Altyapı ve ulaşım;
- Eğitim;
- Dinlenme ve turizm;
- Sosyal alıcı ortamlar;
- Topluluk uyumu;
- Hassas grupların yeniden yerleşimi ve
- Potansiyel olarak etkilenen topluluk ve paydaşlar

Kapsamlı bir sosyal etki değerlendirmesi yürütülmemiştir. Öte yandan ERM, Şubat 2024'te gözden geçirilen sosyal mevcut durum temelinde sosyal etki değerlendirmesi yürütmek üzere atanmıştır. Buna hem olumlu hem olumsuz hem doğrudan hem dolaylı etkiler ve yüklenicilerle bağlantılı risk ve etkiler ve kümülatif etkiler dahil olmak üzere Projeye ilişkili sosyal risk ve etkilerin potansiyel büyüklük ve öneminin tespiti, gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi dahildir.

2024'te geliştirilecek olan güncellenmiş SED, bir insan hakları mevcut durumu ve insan hakları etki

Sosyal mevcut durum ve sosyal etki değerlendirmesinin tamamlanması.

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

			değerlendirmesi de içerecektir. SED, mevcut geçim kaynaklarına ve potansiyel yeniden yerleşim ya da yerinden edilmelere (gönüllü ya da zorunlu) ilişkin bir değerlendirme de içerecektir. Paydaşlarca dile getirilen kilit sorunlar da Projenin sosyal riskleri ve etkilerinin değerlendirmesine yönelik kullanılacaktır. Uygun azaltım önlemlerinin, potansiyel sosyal risk ve etkilerden kaçınmak, bu risk ve etkileri en az indirmek ya da telafi etmek üzere SED'de açıklanması gereklidir. Buna, yüklenici ve tedarikçi yönetimine ilişkin azaltım önlemleri de dahildir.		
1.2	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemleri	KU	Projenin projeye özgü çevresel ve sosyal yönetim sistemi bulunmamaktadır. Ön bulgular aşamasının tamamlanmasından sonra alt planlar, prosedürler ve politikalar da dahil olmak üzere çevresel ve sosyal yönetim sisteminin hazırlanmasına inşaat aşaması için başlanmıştır. İşletme aşaması için Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin bulunduğu dair bir kanıt sunulmamıştır.	Bkz. Madde 1.4.	1.2
1.3	Çevresel ve Sosyal Politika	TU	Müşterinin doğal kaynakların korunmasına ve sürdürülebilirliğin işlerinin ayrılmaz bir parçası olduğuna dair taahhütlerini açıklayan bir tüzel Sürdürülebilirlik Politikası bulunmaktadır. Buna aşağıdakiler dahildir: - Tüm operasyonların etik kurallar, standartlar, yasal ve diğer gerekliliklere uygun şekilde yürütülmesi - Risklerin azaltımı ve kalıcı ilişkilerin kurulması açısından paydaşlarla iletişimin önemi dikkate alınarak, yerel topluluklar, sivil toplum ve ilgili tüm paydaşların		

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

			- yatırımlar hakkında bilgilendirilmesi - Operasyon bölgelerindeki yerel toplulukların istihdamına öncelik verilmesi - İlgili bölgelerin yerel vatandaşlarıyla iletişim içinde bölgesel ihtiyaçların desteklenmesi yoluyla yerel kalkınmaya katkıda bulunulması - İklim değişikliği, sürdürülebilirlik, kalite, çevre, enerji verimliliği ve mesleki sağlık ve güvenlik gibi konularda hem çalışanların hem paydaşların farkındalığının artırılması - Operasyonların tespiti ve hedeflerin belirlenmesinde BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine uygun davranılması - BM Küresel İlkeler Sözleşmesinin 10 ilkesine riayet edilmesi		
1.4	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)	KU	Projenin projeye özgü çevresel ve sosyal yönetim sistemi bulunmamaktadır. Ön bulgular aşamasının tamamlanmasından sonra alt planlar, prosedürler ve politikalar da dahil olmak üzere çevresel ve sosyal yönetim sisteminin hazırlanmasına inşaat aşaması için başlanmıştır. İşletme aşaması için Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin bulunduğu dair bir kanıt sunulmamıştır.	Ç&S değerlendirmesi (ÇED ve güncellenmiş fiziksel, biyoçeşitlilik ve sosyal mevcut durum ve etki değerlendirmesi dahil) ve inşaat ve işletme aşamaları için paydaş katılımının sonuç ve kilit bulguları temelinde alt çevresel ve sosyal yönetim planları/prosedürleri ve politikaları dahil olmak üzere projeye özgü Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin geliştirilmesi. Ç&S yönetim planları, Projenin çevresel ve sosyal performansının ve yüklenici yönetimine ilişkin olanların iyileştirilmesi için Ç&S risk ve etkilerini ve diğer önlemleri ele almak üzere alınacak aksiyonları belirleyecektir. Ç&S yönetim planları ayrıca: - Azaltım hiyerarşisini yansıtacaktır; - Risk ve etkilerden orantısız şekilde etkilenmelerini önlemek ve Projenin faydalarından yararlanmalarını sağlamak üzere PEK'ler ve belirlenen hassas	1.2

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

				- grupların için farklı önlemler içerecektir; - Projenin iyileştirilmesine yönelik fırsatları belirleyecektir; - Aksiyonların belirli zaman çizelgelerindeki başarı ve etkinliğini izlemek üzere hedefler ve kilit performans göstergeleriyle ölçülebilir sonuçlar tanımlayacaktır; - Azaltım önlemlerinin uygulanmasına yönelik rol ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde belirtecektir; - Gerektiğinde Proje değişiklik ve güncellemelerine uyumlu olacaktır.	
1.5	<i>Organizasyonel Kapasite ve Taahhüt</i>	KU	Müşteri Proje için ÇSG ve sosyal performans yönetimine yönelik dahili rolleri tanımlayan net bir örgütsel yapı geliştirmemiştir. Böyle bir yapı raporlama yollarının (ve varsa boş pozisyonların) ve buna eşlik eden Projenin devam eden sosyal risk ve etkilerin değerlendirilmesi ve yönetimine ilişkin rol ve sorumluluklar konusundaki ayrıntıların bulunduğu bir organizasyon şeması içerecektir. Kilit sosyal sorumluluklar tanımlanmamış ve paydaşlara bildirilmemiştir. Müşteri, tedarik zinciri yönetimine ilişkin rol ve sorumlulukları satın alma prosedüründe ana hatlarıyla belirtmiştir. Ancak Müşterinin an itibarıyla tedarik zincirindeki insan hakları risklerini yönetmeye yönelik örgütsel kapasitesi bulunmamaktadır. Müşteriyle gerçekleştirilen son görüşmelere göre boş pozisyonlar için işe alım süreci başlatılmıştır.	Çevresel, sağlık ve güvenlik ve sosyal performans yönetimine ilişkin rol ve sorumluluklar dahil olmak üzere Proje ekibi için örgütsel bir yapının oluşturulması. Tanımlanacak Yüklenici rol ve sorumlulukları. Müşteri etkin bir Tedarik Zinciri Yönetim Sisteminin (TZYS) uygulanmasını ve tedarik zincirindeki insan hakları risklerinin, karar alma sistemine dahil edilmesi, Müşterinin örgütsel yapısı dahilinde hesap verebilirlik ve sorumluluğunun tanımlanmasını sağlamak üzere örgütsel kapasitesini artıracaktır.	1.5
1.6	<i>Tedarik Zinciri Yönetimi</i>	KU	Tedarik zincirindeki insan hakları risklerini ele almaya yönelik etkin bir Tedarik Zinciri Yönetim Sisteminin (TZYS) bulunduğuna yönelik bir kanıt	Müşteri, Projenin güneş tedarik zincirindeki potansiyel olumsuz etkileri tespit edip yönetmek üzere etkin bir TZYS benimseyip uygulayacaktır	2.4

PG 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi

			sunulamamıştır. Müşteri tedarik zinciri risklerini yönetmeye yönelik bazı politika ve prosedürlere sahiptir ve bunları kısa sürece önce güncellenmiş ve/veya geliştirilmiştir.	(ayrıntılı bilgi için bkz. 2.9).	
1.7	Proje İzleme ve Raporlama	MU	Proje belgeleri çevresel ve sosyal risk ve etkilerin ve izlenip bildirilmesi ve Projenin ömrü boyunca yönetilmesi ya da paydaş katılım faaliyetleri dahil fiziksel, biyoçeşitlilik ve sosyal bileşenler için önlemlerin izlenmesi ve bildirilmesi için planlar içermemektedir.	Roller ve sorumluluklar, sıklık ve KPG'ler dahil olmak üzere yukarıda bahsedilen Ç&S yönetim planları kapsamında Proje için izleme ve raporlamam protokollerinin geliştirilmesi. Bu kapsamda hem iç hem de dış (üçüncü taraf) izleme ve denetimler için ayrıntılar da belirtilecektir.	Genel
1.8	İzinler	KU	Müşterinin izinlerinin tümünün geçerliliğini nasıl izlediği, her bir izin dahilinde öngörülen gerekliliklere riayeti nasıl sağladığı ve Projenin bu şartnamelere uygunluğunu nasıl değerlendirdiğinin belirsiz olması olasıdır. ERM'ye izinlerin yönetiminin, Müşterinin örgütsel yapısı dahilinde sürdürülebilirlik, çevre ve hukuk ekipleri dahil olmak üzere çeşitli departmanlarca yerine getirildiği ifade edilmiştir.	ERM, bu izinlerin genel durumu ve bunlara ilişkin gerekliliklerin, tüm sürdürülebilir ekibi tarafından topluca anlaşılıp denetlenmesini tavsiye etmektedir. Alınmış ve alınacak tüm izin ve onaylar, Kavram Enerji Yatırım ve Ticaret A.Ş. adına değiştirilmelidir.	1.3

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
2.1	<i>İnsan Kaynakları Politikaları ve Çalışma İlişkileri</i>	KU	Müşterinin işgücü ve çalışma şartlarına ilişkin genel şirket politika ve ilkeleri internet sitesinde yer almaktadır. İlgili birimlerin faaliyetlerinin sonuçlarını ve hedeflerle ilgili ilerleme durumunu takip eden, ortaya çıkan ihtiyaçları tespit eden ve Sürdürülebilirlik Komitesini bilgilendiren Çalışan Memnuniyeti Çalışma Grubu gibi Çalışan Grupları da bulunmaktadır. Buna çalışan memnuniyetinin takibi, eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi, bilinçlendirme faaliyetlerinin belirlenmesi, eşitlik ve kapsayıcılık süreçlerinin takibi, kadın-erkek çalışan sayılarının takibi ve Etik Kuralların ihlali ile ilgili şikayet sayısının ve içeriğinin belirlenmesi dahildir. İnsan Kaynakları Politikası (İnsan Hakları politikası dahil) Müşterinin tüm personelini ve ilerde kariyer imkanı yakalayacak olan aday yeteneklerini kapsamaktadır. Bu politika, aşağıdakiler gibi Müşterinin taahhütlerini belirtmektedir: - Tüm çalışanların haklarını, yürürlükteki mevzuata tam uyumlu şekilde yerine getirme - İş Hukuku, İş Sağlığı Güvenliği kurallarına ve Sosyal Güvenlik Kanununa uygun olarak güvenli çalışma koşullarını yaratma; - Kişisel verilerin korunması kanunu kapsamında gereklilikleri uygulama ve takip etme - BM Küresel İlkeler Sözleşmesinin çalışma standartları gibi	Bu spesifik Projenin işgücü ve çalışma şartlarına göre hazırlanan aşağıdaki politika ve prosedürlerin geliştirilmesi: Çalışanlar ve inşaat işçileri için Davranış ve Etik Kuralları (beklenen davranış ve yasaklanan eylemler dahil); İşe Alım Stratejisi; Bir İnsan Kaynakları Politikası (cinsiyet, cinsel taciz, ayrımcılık ve çeşitlilik ve içirme gibi konularda hükümler dahil), göçmen işçilere yönelik hükümler. Tüm politikaların çalışanlar, yükleniciler ve alt yüklenicilere kendi dillerinde iletilmesi. Tüm çalışanlar ve yükleniciler için yukarıdaki tüm hususları kapsayan iş yeri intibak materyallerinin geliştirilmesi.	2.1

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

			konulardaki 10 prensibini benimseme ve savunma		
			Öte yandan Projeye özgü Politika ve/veya prosedür bulunmamaktadır.		
2.2	<i>Çocuk İşçiliği ve Zorla Çalıştırma</i>	KU	Müşterinin insan hakları Politikası Müşterinin tüm personelini ve ilerde kariyer imkanı yakalayacak olan aday yeteneklerini kapsamaktadır. Politika aşağıdaki hususlarda Müşterinin taahhütlerini içermektedir: Zorla çalıştırmaya, çocuk işçi çalıştırmaya, yasa dışı göçmen ve çalışma izni olmayan yabancı uyruklu kişilerin istihdam edilmesine, her türlü kötü muamele veya sömürücü davranışları içeren zorla çalıştırmaya asla müsaade etmeme.	Projeye özgü tüm politika ve prosedürlerinin Şirket İnsan Hakları Politikasındaki taahhütlere atıfta bulunmasının sağlanması. Yüklenici Yönetim Planının zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğine ilişkin bir maddeye sahip olmasının sağlanması.	2.1
2.3	<i>Ayrımcılık Yapmama ve Eşit Fırsat</i>	KU	Müşterinin İnsan Kaynakları Politikası (insan hakları politikası dahil) Müşterinin tüm personelini ve ilerde kariyer imkanı yakalayacak olan aday yeteneklerini kapsamaktadır. Çalışanlarımızda ve çalışan adaylarında ırk, din, dil, renk, etnik ve ulusal köken, cinsiyet, medeni hal, yaş veya engellilik ayrımı gözetmeksizin çeşitliliğe değer veriyoruz. Farklı kültürlerle sahip çalışanların, iş birliği içerisinde değer yarattığına inanıyoruz. Tüm İnsan Kaynakları süreçlerini, bu ayrımları yapmaksızın uyguluyoruz. Politika aşağıdaki	Projeye özgü İK politika ve prosedürlerinin geliştirilmesi ve bu politika ve prosedürlerin çalışanlar, yükleniciler ve alt yüklenicilere iletilmesi, bkz. PG 2.1	2.1

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

			hususlarda Müşterinin taahhütlerini de içermektedir: - Cinsiyet, ırk, dil ya da din ayrımı yapılmaksızın uygun bilgi ve niteliklere sahip adayların uygun pozisyonlara yerleştirilmesini sağlayan işe alma politikası ve süreçleri - Şirket cinsiyet eşitliğini destekleyerek kadın ve erkek çalışanlar eşit fırsatlar ve eşit haklar sunmakta ve şirket eğitim programları aracılığıyla eşitlikçi bir söylemin tüm çalışanlarca benimsenmesini sağlamaktadır - Kadın çalışan ile erkek çalışan arasındaki iş dengesini sağlamak için Kadınları Güçlendirme İlkeleri (WEP) rehberini takip etmektedir		
2.4	<i>İşçi Örgütleri</i>	KU	Müşterinin insan hakları Politikası Müşterinin tüm personelini ve ileride kariyer imkanı yakalayacak olan aday yeteneklerini kapsamaktadır. Politika aşağıdaki hususlarda Müşterinin taahhütlerini içermektedir: Çalışanların sendikal örgütlenme özgürlüğüne, toplu iş sözleşme haklarına, sosyal sorumluluk bilinciyle yer alacakları uygun sosyal ve toplumsal faaliyetlere gönüllü olmalarına saygı gösterme	Projeye özgü İK politikalarının geliştirilmesi ve bu politikaların çalışanlar, yükleniciler ve alt yüklenicilere iletilmesi (bkz. PG 2.1).	2.1
2.5	<i>Ücretler, faydalar ve çalışma şartları</i>	KU	Müşterinin İnsan Kaynakları politikası, tazminat politikasını açıklamakta, rekabetçi ve adil bir tazminat politikasına	Projeye özgü İK politikalarının geliştirilmesi ve bu politikaların çalışanlar, yükleniciler ve alt yüklenicilere iletilmesi (bkz. PG 2.1).	2.1

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

			dikkat çekmektedir. Müşteri henüz ücretler, faydalar ve çalışma şartlarına ilişkin bilgilerin bulunduğu çalışma koşullarına yönelik projeye özgü dokümantasyon oluşturmamıştır.	Projeye özgü İK politikasının göçmen işçilere yönelik hükümler içermesinin sağlanması.	
2.6	<i>İşçilerin Barınması</i>	UD	Müşterinin işçiler için barınma sağlamayacağı anlaşılmaktadır.	UD	
2.7	<i>Toplu İşten Çıkarma/Azaltma²</i>	UD	UD	UD	
2.8	<i>Şikayet Mekanizması</i>	KU	Değerlendirme için herhangi bir işgücü şikayet mekanizması ve şikayet kaydı/kütüğü temin edilmemiştir. Şikayetlerin alınması, kayda geçirilmesi, soruşturulması ve çözüme kavuşturulmasına yönelik mekanizmalar ve uygulamaya yönelik rol ve sorumluluklar dahil olmak üzere PKP çerçevesinde bir İşçi Şikayet Mekanizması (ŞM) geliştirilmektedir.	İşçi şikayet mekanizması ve şikayet kaydı/günlüğünün uygulanması. Gözden geçirilmek üzere ERM'ye verilmesi. Yüklenicinin işgücü dahil tüm işçilere bildirilmesi ve erişimlerinin sağlanması.	2.2
2.9	<i>Tedarik Zinciri</i>	KU	Mevcut ÇSDT çerçevesinde Müşteri, Projenin güneş tedarik zinciriyle bağlantılı bir insan hakları risk değerlendirmesi görevlendirmesi yapmıştır. Değerlendirme	ÇSDT çerçevesinde tedarik zinciri risk değerlendirmesinin bulgularını temel olarak Müşteri, aşağıdakiler dahil olmak üzere etkin bir Tedarik Zinciri Yönetim Sistemi	2.4

² Değerlendirme aşamasında birçok proje açısından uygulanabilir olmayacaktır. Öte yandan Politikayla uyumlu olan Müşterinin personel sayısını azaltmaya yönelik son 3 yıllık yaklaşımına ilişkin kanıtlar göz önüne alınmalıdır.

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

sonucunda MSİ Yüklenicisi ve Birincil Tedarikçinin (bkz. 2.2) etkin yönetim sistemlerine sahip olduğuna dair kanıt bulunamamasından dolayı tedarik zincirinde insan hakları riskine maruziyetin söz konusu olduğu belirlenmiştir.

Müşteri, etkin bir Tedarik Zinciri Yönetim Sistemi (TZYS) aracılığıyla insan hakları risklerini yönetebilecek kapasiteye sahip olduğunu ortaya koymamıştır.

Kısa süre önce güncellenmiş birkaç politika ve prosedür bulunmakla birlikte çeşitli eksiklikler belirlenmiştir:

- Müşterinin, uluslararası standartlara (yani BMRİ, OECD rehberleri) uygun şekilde insan hakları durum tespiti yürütmek üzere herhangi bir net taahhüdü bulunmamaktadır
- Müşterinin, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliğinin yasaklanması gibi tedarikçilerden olan beklentilerini ana hatlarıyla ortaya koyan güncellenmiş bir Tedarik Zinciri Politikası (güncelleme tarihi 25.01.2024) bulunmaktadır. Bununla birlikte bu politika, tedarikçilerin uygunluğu sağlamak üzere durum tespiti yürütmelerine yönelik bir zorunluluk içermemektedir. Sözleşmenin imzalanmasıyla bu politikanın, sözleşme Eki yapıldığı bildirilmektedir
- Bir satın alma prosedürü

(TZYS) geliştirip uygulamalıdır:

- Müşterinin örgütsel yapısı dahilinde hesap verilirlik ve sorumlulukları tanımlayarak tedarik zincirindeki insan hakları risklerinin karar alma sistemlerine dahil edilmesi
- Tedarik zincirindeki insan hakları durum tespitinin gözden geçirilmesi ve insan hakları durum tespitine göre hareket edilmesi için şirket ve proje seviyelerinde KPG'lerin oluşturulması
- Tedarikçiyle ile denetimlerde bulunma hakkı dahil olmak üzere işgücü riskleri ve yönetimi hakkında sözleşme maddelerinin güncellenmesi.
- Görüşmeler sırasında işçilerin mahremiyeti, belgelerin şeffaflığı, tesislere serbest erişim, denetçilerin bağımsızlığı dahil olmak üzere 'denetlenebilirlik' ilkelerinin sosyal denetimler için bir ön gereklilik olarak kabul benimsenmesi.
- Tedarikçilerle yapılan sözleşmelere denetlenebilirlik gerekliliklerinin dahil edilmesi. Müşteri, denetlenebilirlik kriterlerinin herhangi birinin karşılanmaması halinde tedarik sözleşmesini sonlandırabilmelidir.
- Gerekliliklerin açık şekilde tedarikçilere iletilmesi ve gerekirse eğitim sağlanması.
- Hammaddelerden fotovoltaik panellere uzanan tedarik zincirlerinin görünürlüğünün gerekli

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

			(güncelleme tarihi 25.01.2024) bulunmakla birlikte insan hakları riskleri ihale sürecinde (tedarikçilerin belirlenmesi/ön değerlendirme; teklif verme; sözleşme alma ve sözleşme alma sonrası sahaya giriş kriterleri) hiç dikkate alınmamakta ya da sadece üst düzeyde dikkate alınmaktadır. Olası tedarikçinin çevresel ve sosyal değerlendirmesi kapsamında istenebilecek örnek belgeler listelenmektedir (yani tedarik zinciri haritası, Ç&S uygunluk değerlendirme raporları), ancak tüm tedarikçilerin, bilgi vermek zorunda olup olmadığı ve bilginin nasıl değerlendirildiği açık değildir. Tedarikçi sözleşme alma sonrası saha giriş kriterlerine S&G ve çevresel gereklilikler dışında bir insan hakları gerekliliği dahil edilmemektedir. Satın alma süreci kapsamında tedarikçilerin, tedarikçilerin var olan politika ve prosedürlerine (çocuk işçiliği/zorla çalıştırma, ayrımcılık, çalışma saatleri, ücretler, örgütlenme özgürlüğü, vb.) yönelik bazı üst düzey soruşlar içeren bir ÇSY anketi (güncelleme tarihi 25.01.2024) doldurmaları gerekmektedir. Güncellenen ön tedarikçi değerlendirme formuna (güncelleme tarihi 26.01.2024) göre ÇSY anketinin ve açık	tutulması. Güneş modülü tedarikçilerinden levha/külçe üreticilerine kadar ve mümkünse polisilikona kadar izlenebilirlik protokollerinin gözden geçirilmesi ve hacim ve kapasitesinin ve tutarsızlıkların olup olmadığının doğrulanması için sahada habersiz denetimlerinin değerlendirilmesi. - Güven derecesi, tedarik istikrarı, iş ortaklıklarının uzunluğu gibi hususları göz önüne alarak tedarikçilere nispeten avantajını değerlendirilmesi. - Zaman içinde avantajını artırma amacıyla TZYS'yi tasarlamak için avantajın göz önüne alınması. - Yürürlükteki önlemlerin etkinliğini takip edip izlemek üzere KPG'lerin geliştirilmesi - Dış paydaşların erişebileceği bir şikayet mekanizmasının oluşturulması ve MSİ Yüklenicisinin etkin bir şikayet mekanizmasına sahip olmasının gerekli tutulması ve bu gerekliliğin fotovoltaik tedarikçisine kadar götürülmesi. - Bir olayın bildirilmesi/tespit edilmesi halinde azaltım/iyileştirmeye yönelik bir sistemin oluşturulması.	
--	--	--	---	--	--

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

			kaynaklardan incelemenin sonuçları, tedarikçi onay sürecinde göz önüne alınmaktadır. Ancak değerlendirme kriterleri ve uygulanan puanlama sistemi net değildir. Fotovoltaik tedarikçisiyle bağlantılı olarak ön inceleme ve ÇSY anketi gerçekleştirildiğine dair bir kanıt bulunmamaktadır. • Verilen genel, projeye özgü olmayan SGÇ Sözleşmesi sadece birtakım insan haklarına ilişkin bazı üst düzey gereklilikleri içermektedir. • Dış paydaşların erişebileceği bir şikayet mekanizması bulunmamaktadır ve Müşterinin, MSİ Yüklenicisinin etkin bir şikayet mekanizmasına sahip olmasını gerekli tuttuğuna ve bu gerekliliği fotovoltaik tedarikçisine kadar götürdüğüne dair bir kanıt bulunmamaktadır. • Bir olayın bildirilmesi/tespit edilmesi halinde azaltım/iyileştirmeye yönelik bir sisteme ilişkin kanıt bulunmamaktadır.		
2.10	<i>Kadrosuz Çalışanlar</i>	KU	Müşteri kadrosuz çalışanlar ya da üçüncü tarafların (alt yükleniciler ya da diğer araçlar) çalışma gerekliliklerine ilişkin herhangi bir özel şart geliştirmemiştir.	Kadrosuz çalışanlarla ilişkili belirlenen risk ve etkilere uygun bir Yüklenici Yönetim Planının geliştirilmesi. İlgili Ç&S yönetim planlarını koşullarının ihale belgelerini ve tüm yüklenicilere yönelik sözleşmelere dahil edilmesi ve alt yüklenici sözleşmelerine dağıtımının	2.1 2.2

PG2: İşgücü ve Çalışma Koşulları

				sağlanması.	
2.11	<i>İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)</i>	KU	Müşterinin, Müşterinin ve holding tüm bağlı şirketlerinin çalışanları, alt işverenleri ve ziyaretçileri dahil olmak üzere tüm ilgili paydaşlar için iş sağlığı ve güvenliğini sağlayıp sürdürmek üzere bir İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası vardır. Müşteri, eğitimlerden bahsedilmesi ve koruyucu ekipmanların giyilmesi ve Proje faaliyetlerinin Türk İSG mevzuatına göre yürütüleceğinin teyit edilmesi gibi iş yerinde İSG'nin sağlanmasına yönelik birtakım hükümler geliştirmiştir. Müşteri, EBRD PG'leri ve ulusal mevzuata uygun bir iş yeri güvenliği ve kaza önleme planı geliştirip uygulayacağını ÇED'de de teyit etmiştir.	Projeye özgü İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi Planının geliştirilmesi.	2.3

PG3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
3.1	<i>Hava emisyonları</i>	KU	ÇED sırasında hava kalitesi mevcut durum değerlendirme yapılmamıştır. ÇED sadece Projenin yaklaşık 40 km güneyinde bulunan Balıkesir İli Merkezi MTHM İstasyonundan alınma bir hava kalitesi çizelgesi içermektedir. Şubat 2024 itibarıyla hava kalitesi mevcut durum bilgilerinin toplanmasına başlanmıştır.	Hava kalitesi mevcut durum ve etki değerlendirmesinin tamamlanması.	1.1 3.1
3.2	<i>Su Emisyonları</i>	KU	ÇED'in yüzeysel su mevcut durumu bölümünde Balıkesir ilindeki başlıca nehirler, göller ve su birikimleri tanımlanmaktadır. ÇED'in yeraltı suyu mevcut durumu bölümünde Balıkesir ilindeki yeraltı suyu potansiyeli ve bölgelere göre su çekme durumu belirtilmektedir. Yeraltı suyu kalitesi için su örneği alınmış, ancak geçerli standartlarla karşılaştırılabilmeleri için sonuçlar tabloda sunulmamıştır. ÇED'de proje için su emisyonlarının envanterini içermemektedir. ÇED'e göre (Ek 16) bir hidrojeolojik değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Atıksu konusunda ÇED, inşaat ve işletme aşaması sırasında personelin ürettiği atıksuların foseptikte biriktirilip genel müdürlükçe uzaklaştırılacağını ifade etmektedir. ÇED ayrıca günde her bir kişinin üreteceği atıksu miktarını da	Yeraltı su kalitesi sonuçlarının geçerli standartlarla karşılaştırıldığı bir tablonun hazırlanması. Proje için su emisyonları envanterinin hazırlanması.	1.1 3.1

PG3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü

			belirlemiştir.		
3.3	<i>Sera Gazı Emisyonları</i>	KU	ÇED, inşaat aşamasındaki sera gazı emisyonlarının toplam miktarına ilişkin bir hesaplama içermemektedir. ÇED'de sadece kg/saat cinsinden emisyon değerlendirilmiştir. EBRD'nin ÇSP'si uyarınca yıllık emisyonları 25.000 ton CO2 olan ya da yıllık 100.000 ton üzeri CO2 eşdeğeri brüt emisyonları olan projelerin bu emisyonları Bankaya yıllık bazda bildirmesi gereklidir.	İnşaat sırasındaki yıllık sera gazı emisyonu toplam miktarının sağlanması	3.1
3.4	<i>Enerji kullanımı ve verimlilik</i>	KU	Panellerin enerji verimliliğine ilişkin eylemler ÇED'de belirtilmiştir. Ancak sarf malzemeleri ve atıklara ilişkin bir değerlendirme yapılmamıştır. Projenin inşaat ve işletim aşamalarındaki planlanan enerji tüketimi, ÇED'de belirtilmemiştir. Enerji kullanımını en aza indirmek ve atık malzemelerin yeniden kullanmak/geri dönüştürmek için bir strateji geliştirilmemiştir.	Sarf malzemeleri ve atıkların yanı sıra Projenin inşaat ve işletim aşamalarında planlanan enerji tüketimi hakkında bilginin sağlanması. Enerji kullanımını en aza indirmeye yönelik bir strateji ve azaltım önlemlerinin geliştirilmesi.	3.1
3.5	<i>Su kullanımı</i>	KU	Panellerin temizlenmesinde kullanılan su, ÇED'de beklenen su kullanımı olarak belirtilmiştir. İnşaat sırasında işçiler ve tozun önlenmesi için suya ihtiyaç olacaktır. İşletim aşamasında panellerin ve tesisin temizlenmesi (yılda iki kez) için suya ihtiyaç olacaktır. İnşaat ve işletim sırasında kullanılacak toplam su miktarı belirtilmemiştir. Suyun nereden sağlanacağı ve su kullanımının düşürülmesine yönelik azaltım önlemleri de bahsedilmemiştir.	İnşaat sırasında ve yıllık işletim sırasında gerekli olacak toplam su miktarının belirtilmesi ve suyun nereden sağlanacağını ifade edilmesi. Su kullanımının düşürülmesine yönelik azaltım önlemlerinin belirtilmesi. Atık ve atıksu yönetim planının geliştirilmesi.	3.1

PG3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü

			ÇED'de atıksuyun uygun kullanımı, arıtılması ve uzaklaştırılmasını öngören bir atıksu yönetim planı verilmemiştir.		
3.6	<i>Atık üretimi</i>	KU	ÇED'e göre atıklar belediyenin atık yönetim sistemine göre toplanıp uzaklaştırılacaktır. ÇED'de inşaat sırasında günlük katı atığın toplam miktarı belirtilmiştir. İşletme aşamasında da büyük katı atık miktarı belirtilmelidir. Çevresel olarak sorunsuz uzaklaştırma için teknik ve finansal açıdan uygulanabilir alternatifleri ortaya koymak üzere bir atık yönetim planı geliştirilmelidir.	İşletme sırasındaki günlük katı atık miktarının belirtilmesi. Atık ve atıksu yönetim planının geliştirilmesi.	3.2
3.7	<i>Tehlikeli madde ve malzemeler</i>	KU	ÇED'e göre proje kapsamında herhangi bir tehlikeli, toksik ya da kimyasal maddenin kullanımı söz konusu değildir. Bununla birlikte ÇED'e göre tesiste kırılmış paneller gibi maddelerin geçici depolamasına yönelik bir tehlikeli madde depolama alanı bulunacaktır.	Kırılmış panellerin tehlikeli madde olarak görülüp görülmediğini net şekilde belirtilmesi ve tehlikeli madde depolama alanının teknik özelliklerinin ve bu alanda alınan azaltım önlemlerinin belirtilmesi.	3.1 3.2
3.8	<i>Haşere ilaçları</i>	UD	Projenin inşaat ya da işletim aşamasında haşere ilaçlarının kullanılması beklenmemektedir.	UD	
3.9	<i>Kalıcı organik kirleticiler (KOK)</i>	UD	UD	UD	
3.10	<i>AB REACH kimyasal güvenlik yönetmeliği</i>	UD	UD	UD	
3.11	<i>Soğutkanlar</i>	UD	UD	UD	
3.12	<i>Kontamine arazi</i>	UD	UD	UD	

PG3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrolü

3.13	<i>Gürültü</i>	KU	ÇED kapsamında herhangi bir gürültü mevcut durumu ölçümleri yapılmamıştır. ÇED'de EA'daki en yakın gürültü alıcı ortamlarının da (evler, kamu binaları, okullar, hastaneler gibi) belirtilmesi gerekmektedir. Gürültü konusunda ek genel azaltım önlemlerinin (söz gelimi inşaat trafiği için hız sınırları, geceleri gürültülü işlerden kaçınma gibi) değerlendirilmesi gereklidir. Şubat 2024 itibarıyla gürültü mevcut durum bilgilerinin toplanmasına başlanmıştır.	Gürültü mevcut durum ve etki değerlendirmesinin tamamlanması. EA'daki gürültü alıcı ortamlarının tespit edilmesi ve gürültüye ilişkin azaltım önlemlerinin geliştirilmesi.	1.1 3.1
3.14	<i>Koku</i>	UD	Projede koku yayma potansiyeli olan faaliyet bulunması beklenmemektedir.	UD	
3.15	<i>Döngüsel ekonomi</i>	TU	ÇED, döngüsel ekonomi tekniklerine yönelik değerlendirmeler içermektedir. Ambalaj atıkları ya da hasar görmüş paneller geri dönüştürülecektir. İnşaat sırasında çıkarılan yüzey toprağı, peyzaj çalışmaları sırasında yeniden kullanılacaktır.		

PG4: Sağlık, Emniyet ve Güvenlik

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
4.0	<i>Sağlık ve Güvenlik Yönetimi Genel Gereklilikleri</i>	KU	ÇED'de Projenin Ulusal İş Yasaları, Sağlık ve Güvenlik Yasaları (mesleki S&G dahil), Genel Hijyen Yasası ve İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmet Yönetmeliklerin uygun olduğu belirtilmektedir. ÇED'de iş yeri kazalarının, çalışanlar ve Projeden etkilenen toplulukların yaralanma ya da hastalanmalarının tespit edilip önlenmesine yönelik önlemler belirtilmektedir.	Önleyici tedbirler, roller ve sorumluluklar, acil durum düzenlemeleri, olay mekanizması ve eğitim gereklilikleri hakkında ayrıntılar da dahil olmak üzere projeye özgü Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planının geliştirilmesi. Eğitim ve iş yeri intibak materyallerine S&G bilgilerinin girilmesi.	4.1
4.1	<i>Toplum Sağlığı ve Güvenliği</i>	KU	Bkz. Madde 1.1. SED, Projenin ölçek ve doğasına uygun şekilde potansiyel olarak olumsuz etkilerden kaçınmaya ya da bu etkileri en az indirmeye yönelik uygun azaltım önlemleri içerecektir.	Önleyici tedbirler, roller ve sorumluluklar, acil durum düzenlemeleri ve şikayet ve olay mekanizması hakkında ayrıntılar da dahil olmak üzere Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planının geliştirilmesi.	4.1
4.2	<i>Altyapı, Bina ve Ekipman Tasarımı ve Güvenliği</i>	TU	ÇED'de Müşterinin, Projenin çeşitli aşamalarının planlanmasında ve yapısal bileşenlerin planlanmasında sağlık ve güvenliğe yönelik değerlendirmeleri bulunmaktadır.		
4.3	<i>Tehlikeli Maddelerin Güvenliği</i>	KU	ÇED'de Proje sırasında hiçbir "patlayıcı, tehlikeli, yanıcı, toksik ya da kimyasal maddenin" kullanılmayacağı ifade edilmektedir. İnsan sağlık ve güvenliğine tehdit olması halinde "olağanüstü durumlara" ilişkin bir dizi önlem listelenmiştir.	Toplum sağlığı ve güvenliği planının (bkz. PG 4.2) geliştirilmesi ve varsa tehlikeli madde güvenliği hükümlerinin eklenmesi.	4.1
4.4	<i>Ürün ve Hizmet Güvenliği</i>	UD	Proje, söz konusu ürünlerinin üretim ve/veya ticaretini içermemektedir.	UD	UD

PG4: Sağlık, Emniyet ve Güvenlik

4.5	<i>Trafik ve Yol Güvenliği</i>	KU	ÇED, trafik ve yok sağlık ve güvenliğine ilişkin değerlendirmeler içermektedir. Bununla birlikte trafik ve yok etkilerinin en az indirilmesine yönelik önlemler ve planlar geliştirilmemiştir.	Trafik yönetim planının hazırlanması. Toplum sağlığı ve güvenliği planının (bkz. PG 4.2) geliştirilmesi ve varsa trafik ve yok güvenliği hükümlerinin eklenmesi.	4.2
4.6	<i>Doğal Tehlikeler</i>	TU	Müşteri, zemin güvenliği ve doğal tehlikelere (sel ve toprak kayması riski) yönelik değerlendirme ve prosedürler sunmuştur.		
4.7	<i>Hastalığa Maruz Kalma</i>	KU	Müşteri, topluluk üyeleri ya da hassas kişilere yönelik değerlendirmelerde bulunmamış ve bu grupların potansiyel hastalıklara maruz kalmasını değerlendirmemiştir. Sosyal mevcut durum çalışması başlatılmıştır ve proje faaliyetleri ve geçici ya da kalıcı işgücü akışıyla ilişkili risk ve etkileri de içerecek bir etki değerlendirmesi yürütülecektir. Etki değerlendirmesi, hastalıkların bulaşmasını en aza indirmeye yönelik azaltım önlemlerini de içerecektir.	Yüklenici işgücü davranışlarına ve hastalıkların önlenmesine yönelik prosedürler de dahil olmak üzere projeye özgü Ç&S yönetim planlarının geliştirilmesi Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planının geliştirilmesi	4.1
4.8	<i>Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı (ADHMP)</i>	KU	ADHMP, genel sorumluluk kapsamının belirtildiği, Proje ÇED'ine Ek olarak geliştirilmiştir. Bu ekibin üyesi olacak gerçek personel hakkında spesifik bir bilgi olmamasına karşın bu husus, değerlendirme aşamasından sonra tamamlanabilir.	Müşteri, değerlendirme aşamasından sonra SED'den bulunan kilit riskler de dahil olmak üzere ADHMP'yi güncelleyecektir. Organizasyonel kapasiteler, sadece rolleri tanımlamak yerine net şekilde tevdi edilmelidir. Plan, spesifik olaylarla ilgilenmeye ilişkin ek protokoller (söz gelimi yangın protokolü, sel protokolü, kaza ve raporlama protokolleri) içerecek şekilde ve bunları ilgili paydaşlara bildirecek şekilde güncellenmelidir.	4.3

PG4: Sağlık, Emniyet ve Güvenlik

				Topluluklar ve işgücüyle eğitim ve tatbikatların yürütülmesi.	
4.9	<i>Güvenlik Personeli Gereklilikleri</i>	KU	Müşteri, güvenlik düzenlemelerinin olacağını belirtmiş, ancak bu düzenlemelerin Proje sahası içinde ve dışındaki ne tür güvenlik risklerine karşı yapıldığını ifade etmemiştir.	Güvenlik yönetim planının hazırlanması. Bu plan işçilere ve etkilenen topluluklara yönelik potansiyel proje güvenliği tehditleri, izleme ve raporlama gereklilikleri, roller ve sorumluluklar ve işgücü ve topluluk şikayet mekanizmalarının yönetimine yönelik önlemleri içermelidir. Güvenlik ve İnsan Haklarına ilişkin Gönüllü İlkelerde güvenlik personeline eğitim verilmesi (ya da güvenlik yüklenicisinin personeline eğitim vermesinin sağlanması).	4.4

PG5: Arazi Alımları, Arazi Kullanımı Kısıtlamaları ve Zorunlu Yeniden Yerleştirme

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
5.1	<i>Yerinden edilmeden kaçınmak ya da en aza indirmek</i>	KU	ÇED'de tüm arazinin özel mülkiyet olduğu ve dolayısıyla herhangi bir zorunlu yeniden yerleştirme olmayacağı belirtilmektedir. Ancak bir saha ziyareti sırasında GES3 ve GES4 köylerinin mensupları, Projenin temel önemdeki otlak alanlarına ve köylerine erişimlerini engelleyebileceği yönünde endişelerini dile getirmiştir. ÇED'de yer alternatiflerinin araştırılmaya başlandığını belirtilmekte, ancak paydaşlar endişeleri ve yerel endişeler bu değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Yerinden edilmenin gerçekleşip gerçekleşmediğini belirlemek üzere bir yeniden yerleşim uzmanı görevlendirilmiştir. Sosyal mevcut durum ve SED çalışmaları başlatılmış olup etkilenen paydaşların katılım desteğiyle etkilenen toplulukların yerinden edilmesinden kaçınmaya ya da en az indirmeye ve zorla tahliyesi, sayımı ve envanter çıkarılmasından kaçınmaya yönelik önlemler içerecektir.	Yerinden edilmeden kaçınmak ve/veya en aza indirmeye yönelik önlemlerin alınmasını sağlayacak Ç&S yönetim planlarının geliştirilmesi. Yerinden edilme gerçekleşecekse güncellenen SED çerçevesinde Yeniden Yerleştirme Politika Çerçevesi / Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Çerçevesinin geliştirilmesi.	1.1
5.2	<i>İstişare</i>	KU	Müşterinin verdiği bilgilere göre Projeye yönelik bir Kamu Yararı Kararı bulunmaktadır. Kamu Yararı Kararı ile ilgili olarak topluluğun bazı üyeleriyle istişare edilmiştir, ancak kapsamlı bir paydaş katılımı gerçekleştirilmemiştir. Ekim 2023 tarihinde yapılan saha ziyareti sırasında GES3 ve GES4'ten bölge sakinleri, otlak alanlarına ihtiyaçları olduğunu	Potansiyel olarak etkilenen kişilerle, özellikle de GES3 ve GES4'ten farklı kişilerin bulunduğu bir grupta ek katılım oturumlarının gerçekleştirilmesi. Arazi, yerinden edilme ve geçim kaynakları konularında gerçekleştirilen istişarelere uygun şekilde PKP'nin güncellenmesi.	5.1

PG5: Arazi Alımları, Arazi Kullanımı Kısıtlamaları ve Zorunlu Yeniden Yerleştirme

			söyleyerek kamulaştırmaya karşı çıkmış, ancak bu husus ÇED'de belirtilmemiştir.		
5.3	<i>Hassas Gruplar ve Cinsiyet Konularının Değerlendirilmesi</i>	KU	Sosyal mevcut durum ve etki değerlendirmesi çalışmaların Şubat 2024 yürütülmüştür ve bu çalışmalarda hassas gruplara yönelik etkiler ve cinsiyet değerlendirmelerinin dahil edilip edilmediği ele alınacaktır. Geçim kaynaklarını geri kazandırma süreci başlatılmıştır ve cinsiyet grupları ve hassas grupları göz önüne alınacaktır.	Güncellenen sosyal mevcut durum, SED ve Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Sürecinin hassas grupları ve cinsiyet hususlarını yeterli şekilde ele alması.	1.1 5.2
5.4	<i>Yerinden edilen kişilere verilecek tazminat</i>	KU	Geçim kaynaklarını geri kazandırma süreci başlatılmıştır.	Tazminat stratejisinin geliştirilmesi ve geçim kaynaklarını geri kazandırma sürecine ve GKGKP'ye dahil edilmesi.	1.1 5.2
5.5	<i>Şikayet mekanizması</i>	KU	Müşteri, arazi edinimiyle ilişkili topluluk endişelerinin ve şikayetlerinin değerlendirileceği işler bir ŞM oluşturmamış ve uygulamaya koymamıştır. PKP kapsamında bir ŞM geliştirilmektedir.	ŞM'nin geliştirilmesi bkz PG10). ŞM'nin uygulanması ve topluluğun var olan mekanizmalarını anlamasının ve bu mekanizmalara erişiminin sağlanması.	5.1
5.6	<i>YYEP/GKGKP dokümantasyon, uygulama ve sürecin izlenmesi</i>	KU	Bir yeniden yerleşim uzmanı görevlendirilmiştir ve güncellenmiş sosyal mevcut durum, SED'in bulguları, uygulama stratejisi ve izleme çerçevesi incelenerek bir GKGKP uygulamaya konulacaktır. GKGKP aynı zamanda durdurma tarihleri, uygunluk sınıflandırması, gönüllü arazi bağışları, etkilenen kişiler için ekonomik tazminat ve yararlar da içerecektir.	Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planının geliştirilmesi.	5.2

PG6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
6.0	<i>Masa başı çalışmaları</i>	KU	Mevcut ÇED kapsamında EBRD Gerekliliklerine uygun masa başı çalışmaları yürütülmemiştir. ERM, masa başı değerlendirmeleri için görevlendirilmiştir.	Biy çeşitlilik araştırmalarının odak noktasında hangi biy çeşitlilik hususlarının (söz gelimi fauna grupları) bulunması gerektiğine karar vermek üzere kamuya açık küresel veri setleri ve göstergelerinden, en önemlisi de Entegre Biy çeşitlilik Değerlendirme Aracından (IBAT: https://www.bat-alliance.org) yararlanarak üst düzey ve hızlı bir masa başı değerlendirmesi yürütülmelidir.	1.1 6.1
6.1	<i>Mevcut durum ve etki değerlendirmesi</i>	KU	Planlanan güneş enerjisi tesisiyle örtüşen ve faaliyetteki rüzgar çiftliği alanı dahilinde yıllar içinde çok sayıda mevcut durum çalışması sistematik şekilde yürütülmüştür. Aynı yıl içinde her biri spesifik zaman çerçevelerine göre tasarlanmış farklı kapsamlarda üç farklı Ekosistem Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır. Ayrıca benzer şekilde yarıya ve karkas verilerine ilişkin geçmiş saha çalışmalarını kapsayan bir "Yarasa İzleme Raporu" da 2018'de hazırlanmıştır. Ancak söz konusu mevcut durum araştırma verileri güncel değildir ve Kredi Veren tarafından kabul edilebilir olarak değerlendirmeyecektir (5 yıldan az). 2022 yılında akademik araştırmacılarca herpeto fauna ve flora alanlarına odaklanan bir "Faunistik ve Floristik Değerlendirme Raporu" hazırlanmıştır. Bu değerlendirme fauna özellikleri bakımından sadece sürüngen ve ikiyaşamlı türleri araştırmıştır. Özellikle ICUN Kırmızı Listesine göre Duyarlı olarak kabul edilen <i>Testuda Gracea</i> (mahmuzlu Akdeniz kaplumbağası) tespit edilmiştir.	Biy çeşitlilik alıcı ortamlarının belirlenmesi için Proje Etki Alanının (EA) tespit edilip haritalandırılması. EA açık şekilde tanımlanmalıdır. Bu çalışma İUP (İyi Uluslararası Uygulama) rehberleri kullanılarak gerçekleştirilmelidir; Mevcut durum ve etki değerlendirmesi çalışmalarının tamamlanması.	6.1

PG6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

		Bunun tersine botanik değerlendirmelerde herhangi bir tehlike altında ya da endemik tür tespit edilememiştir. Öte yanda yürütülen araştırmalar, planlanan güneş enerji santralinin sadece bir bölümünü kapsamaktadır. Özellikle doğal vejetasyon hakkında yeni saha araştırmalarının yürütülmemiş olması, bulguların kapsayıcılığı sınırlandırmaktadır. 2022 sonbaharı ve 2023 ilkbaharı sırasında göç desenlerinin belirlenmesi amacıyla ornitolojik izleme çalışmaları yürütülmüştür. Planlanan güneş enerji santralinin, doğrudan ana göç rotası üzerinde bulunmamakla birlikte ikincil göç rotalarının yakınında bulunduğu kaydedilmiştir. Bu yakınlığa karşın yürütülen araştırmalarda önemli göç hareketleri gözlenmemiştir. Bununla birlikte Uluslararası Doğayı Koruma Birliğine (IUCN) göre koruma statüsünde bulunan üç tür tespit edilmiştir: <i>Streptopelia turtur</i> ve <i>Pelecanus crispus</i> "Duyarlı" olarak kategorize edilirken <i>Lanius senator</i> "Tehdide Yakın" olarak sınıflandırılmıştır. ÇSDT sırasında belirlenen eksikliklerin giderilmesi amacıyla Şubat 2024'te biyoçeşitlilik mevcut durum veri toplama (karasal flora, habitat, vejetasyon ve karasal fauna) ve etki değerlendirmesi çalışmaları başlatılmıştır.		
Habitat değerlendirmesi	KU	Proje Alanındaki habitat türleri, uygulanabilir bir sınıflandırma sistemine göre tespit edilip haritalanmıştır. Habitat kaybı ve parçalanması genel olarak güneş enerjisi projeleri için önemli bir etki olabilir.	Avrupa Doğa Bilgi Sistemi (EUNIS) uyarınca bir habitat haritası geliştirilmesi. Bu, temsil kabiliyeti olan habitat türlerinin ve statü/durumun sahada doğrulanmasıyla büyük oranda masa başı (uzaktan algılama) çalışması olabilir. Habitat kaybı ve	6.2

PG6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

			ERM, habitat değerlendirmesi yürütmek üzere görevlendirilmiştir.	parçalanması önemli bir etki olabilir ve habitatın büyüklüğü ve durumu açısından nicelendirilmelidir.	
Kritik habitat	KU	ÇED'e göre Proje alanı ve yakın çevresinin doğal habitat kompozisyonlarına sahip olduğu belirlenmiştir. Proje alanı, kritik habitat ve Öncelikli Biyoçeşitlilik Özelliklerine (ÖBÖ) sahip habitat olarak nitelendirilebilecek orman, step ve çayır habitatı içermektedir. Öte yandan EBRD PG 6 göz önüne alındığında planlanan güneş enerji santrali alanı için kritik habitat ve ÖBÖ tespit edilememiştir. EBRD PG 6 ayrıca kritik habitat değerlendirmesine ek olarak Öncelikli Biyoçeşitlilik Özelliği (ÖBÖ) değerlendirmesi yapılmasını gerektirmektedir. Bu, değerlendirme HKHD'ye dahil edilmelidir. ERM, kritik habitat değerlendirmesi yürütmek üzere görevlendirilmiştir.	Resmi Hızlı Kritik Habitat Değerlendirmesi (HKHD) yürütülmesi (KHD çerçevesinde EBRD PG6 uyarınca); Kritik habitatların tespit edilmesi ve doğrudan dolaylı ya da topluca etkiye maruz kalma olasılıklarının bulunması durumunda bu alanların etkilenmesi ve kritik habitata ve/veya ilişkili nitelikle türlere ya da diğer biyoçeşitlilik değerlerine yönelik kalıntı etkileri katkısında bulunma riski temelinde 'sıfır net kayıp' ya da 'net kazanç' biyoçeşitlilik hedeflerine yönelik olarak bir Biyoçeşitlilik Yönetim Planının (BYP) hazırlanması gereklidir. KHD'nin sonuçlarına bağlı olarak (habitat ve/veya türler için) bir biyoçeşitlilik dengelemesi gerekliliği ve çekiciliğinin değerlendirilmesi gerekebilir. Bunun projenin sıfır net kayıp ya da net kazanç hedeflerinin karşılanması açısından anlaşılması gereklidir. EBRD PG6 uyarınca kritik habitatın tespit edildiği durumlarda aşağıdaki hususların uygulanması gereklidir; Müşteri, aşağıdakilerin tutumu ortaya konuluncaya kadar hiçbir proje faaliyeti gerçekleştirmeyecektir: Kritik habitatlar için başka bir parçalanma, dönüşüm ya da bozulmaya imkan verilmeyecektir ve	6.2	

PG6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

			PG'nin 15. paragrafının belli spesifik şartları karşılanmadıkça kritik habitatta herhangi bir proje faaliyetine izin verilmez. Sağlam, uygun şekilde tasarlanmış ve uzun vadeli bir biyoçeşitlilik izleme ve değerlendirme programı, Müşterinin yönetim programına entegre edilir.	
<i>Ekosistem hizmetleri</i>	KU	Ekosistem hizmetleri ve bunlara yönelik etkiler ÇED raporunda ele alınmamıştır. ERM, ekosistem hizmetleri de dahil olmak üzere biyoçeşitlilik etki değerlendirmesi yürütmekle görevlendirilmiştir.	Ekosistem hizmetleri, risklerin/etkilerin değerlendirilmesinde kullanılacak uygun bir mevcut durum çalışmasının geliştirilmesi amacıyla sosyal değerlendirmeye eşgüdümlü olarak değerlendirilecektir.	6.2
<i>İşgalci yabancı tür</i>	KU	ÇED çalışmaların, yabancı tür değerlendirmesi bulunmamaktadır. ÇED raporundaki masa başı çalışması, proje sahasında bulunması muhtemel yabancı türler olup olmadığını belirtmemektedir.	İşgalci tür risklerine/etkilerine ve işgalci/yabancı bitki ya da hayvan türlerinin sahaya getirilmesinin potansiyel yollarına yönelik bir değerlendirmenin yapılması gereklidir. Yabancı malzeme ve işçilerin sahaya gireceği inşaat aşaması başta olmak üzere geliştirilecek bir işgalci tür kontrol programı kapsamında işgalci türlerin yönetilip izlenmesine yönelik spesifik tavsiyelerin dahil edilmesi.	6.2
<i>Biyçeşitlilik Yönetim Planı</i>	KU	ÇED raporunda bir Biyoçeşitlilik Yönetim Planı bulunmamaktadır. Etki değerlendirmesinin sonucuna göre uygun ve sahaya özgü azaltım ve izleme önlemleri de dahil olmak üzere hem inşaat hem de işletme aşamaları için kapsamlı bir Biyoçeşitlilik Yönetim Planı geliştirilip uygulanmalıdır.	Projeye özgü Biyoçeşitlilik Yönetim Planının geliştirilmesi	6.3

PG6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

			Bu plan rol ve sorumluluklarının, denetleme ve gözden geçirme sürecinin ve raporlama taahhüdünün açık tanımlarını içerecektir.	
--	--	--	--	--

PG8: Kültürel Miras

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
8.1	<i>Kültürel Mirasa Yönelik Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetilmesi</i>	KU	ÇED'de somut kültürel miras varlıklarının taranması ve değerlendirmesi çalışmaları yürütülmüştür. ÇED'de Müzeler Müdürlüğünden uzmanların 20.01.2022 tarihinde sahayı ziyaret ederek gerekli incelemeleri yürüttüğü belirtilmektedir. ÇED'e göre Müdürlük uzmanları 2863 Sayılı Kanun kapsamında Proje sahası içinde ve çevresinde herhangi bir somut kültürel miras bulunmadığını tespit etmiştir. Somut olmayan kültürel miras, ÇED çerçevesinde izlenmemiş ya da değerlendirilmemiştir. Kültürel miras yönetim planı ya da rastlantısal buluntu prosedürü konusunda herhangi bir kanıt bulunmamaktadır. Şubat 2024'te Proje için somut olmayan kültürel miras da dahil olmak üzere bir kültürel miras mevcut durum araştırması başlatılmıştır.	Tüm Proje aşamaları için hem somut hem de somut olmayan kültürel miras varlıklarının korunmasına yönelik hükümler içeren bir Kültürel Miras Yönetim Planının (KMYP) geliştirilmesi. Yeterli protokoller sağlamak üzere kapsamlı Rastlantısal Buluntu Prosedürü (RBP) geliştirilecektir; RBP, Müze Müdürlüğü uzmanlarının öngördüğü gereklilikleri tamamlayacaktır. RBP'nin tüm yüklenicilere iletilmesi ve tüm yüklenicilerle paylaşılması.	8.1
8.2	<i>Etkilenen topluluklar ve diğer paydaşlarla istişare</i>	KU	Paydaşlar ve etkilenen topluluklarla kültürel miras varlıklarını kullanımları konusunda istişare yürütülmemiştir. Dolayısıyla çalışma sahası dahilindeki/çevresindeki kültürel öneme sahip alanların/varlıkların değerlendirilmesinde paydaş girdileri göz önüne alınmamıştır. Bkz. Madde 8.1.	Topluluklar ve diğer paydaşlarla somut ve somut olmayan kültürel miras konusunda ek görüşmelerin yürütülmesi.	8.1
8.3	<i>Projede Kültürel Mirasın Kullanılması</i>	UD	Proje, ticari amaçlarla yerel toplulukların kültürel kaynak, bilgi, inovasyon ya da uygulamalarını kullanmayı önermemektedir.		

PG 10: Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı

PG Ref.	Performans Gerekliliği	Puan	Açıklamalar/Sorunlar	Gerekli Eylemler	ÇSEP Ref.
10.1	<i>Paydaş Katılım Planı</i>	KU	Müşteri, ÇED çerçevesinde bir Paydaş Katılım Planı (PKP) geliştirmiştir. Bu plan, hedef ve ilkelere yönelik bir çerçeve sağlamaktadır, ancak uygulanabilir protokol ve faaliyetlerin bulunduğuna yönelik herhangi bir kanıt bulunamamıştır. ÇED'e yönelik bu PKP, paydaşları tespit edip belgelendirmemiş, paydaş haritalama ve analizi uygulamasını yürütmemiş ve Projeden etkilenebilecek dezavantajlı ya da hassas grupları tespit etmemiştir. ÇED çerçevesinde ve projenin tüm ömrü ve zaman çizelgeleri boyunca katılım faaliyetlerine yönelik herhangi bir eylem planı bulunmamaktadır ve sosyal mevcut durum çalışması ya da SED'in bulguları kullanılmamıştır. Herhangi bir paydaş veri tabanı ya da paydaş katılımı kaydı/günlüğü bulunmamaktadır. Güncellenmiş bir PKP an itibarıyla hazırlanmaktadır ve bir ŞM (topluluk ve işgücü ŞM) içerecektir. PKP, hassas gruplara yönelik hükümler de dahil olmak üzere müşterinin paydaşlarla olan katılım faaliyetlerini yeterli şekilde yürütmesi, belgelemesi, izlemesi, değerlendirmesi ve raporlamasına yönelik gereklilikleri belirleyecektir.	İnşaat başlamadan önce paydaşların tanımlanması ve analizi (hassas gruplar dahil), geçmişte yürütülen katılımların özeti ve gelecekteki tüm katılımlara yol gösterecek bir katılım planı da dahil olmak üzere proje için bir PKP'nin geliştirilmesi. Paydaş veri tabanı ve paydaş katılım günlüğünün geliştirilip tutulması.	10.1
10.2	<i>Operasyonel Şikayet Mekanizması</i>	KU	Müşteri, ÇED'de dış paydaşlara yönelik Şikayet Mekanizması için bir çerçeve	Projeye özgü topluluk şikayet mekanizmasının geliştirilmesi ve etkilenen	10.1

PG 10: Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı

			belirlemiştir, ancak bu mekanizma topluluk ve işgücü şikayet mekanizmalarının hükümlerinden özel olarak bahsetmemektedir. Bu mekanizma, net bir eylemler, tanımlar, zaman çizelgeleri ve belirlenen organizasyonel kapasiteler kümesi yerine genel ilkeler içermektedir. Bu mekanizma, bir şikayet kaydı ya da şikayet formu içermemekte ve şikayet mekanizmasının yönetilmesine yönelik net şekilde tanımlanmış rol ve sorumluluklar bulunmamaktadır. PKP'nin geliştirilmesi sürmektedir ve PKP, hem bir Topluluk Şikayet Mekanizması hem de İşgücü Şikayet Mekanizması içerecek bir Şikayet Mekanizması (ŞM) içerecektir. PKP, şikayetlerin yapılması, şikayetlerin ele alınması ve şikayetlere yanıt verilmesine yönelik protokolü açıklayacaktır. PKP, hangi şikayetlerin kabul edilebilir ve kabul edilemez şikayetler olacağını ve tüm paydaşların ve Proje sahiplerinin ŞM'yi nasıl kullanabileceğini net şekilde gösterecektir. PKP ayrıca şikayetlerin kimlik gizlenerek yapılmasına ve izleme prosedürlerine imkan verecektir.	tüm toplulukların süreç hakkında bilinçlendirilmesi. Topluluk ve işgücü şikayetlerinin ayrı ayrı yapıp işleme konulmasına yönelik farklı şikayet kayıtları/veri tabanlarının oluşturulması. Paydaşlarla yapılan anlaşmaların belgelendirip takip edilmesi ve söz konusu mutabakatların üzerine mutabakata varılan zaman çizelgeleri dahilinde yerine getirilmesinin sağlanması için bir taahhüt kaydının oluşturulması.	
10.3	Bilgi Paylaşımı	KU	ÇED kamuya açıklanmış ve proje, ulusal ve yerel gazetelerde duyurulmuştur. Müşteri, Proje lehine olarak bir kamu yararı kararı almayı başarmıştır, ancak bu, tüm Proje bilgilerinin ve riskler, etkiler, fırsatlar ve paydaşlara yönelik potansiyel faydaların açıklanmasından ziyade sadece kamulaştırma ve arazi edinimine ilişkindir.	Sosyal mevcut durum çalışması ve SED'in tamamlanmasından sonra Müşteri, ilgili ve kilit bulguları paydaşlara iletecektir.	10.3

PG 10: Bilgi Paylaşımı ve Paydaş Katılımı

10.4	<i>Anlamlı İstişare</i>	KU	Manyas ilçesinin Yayla Köyü Toplantı Salonunda bir halkın katılımı toplantısı yapılmıştır. Toplantının amacı, yöre halkını Projenin inşaat ve işletme aşamalarında beklenen faaliyetleri hakkında bilgilendirmek ve proje sahiplerine ve ÇED'e destekleyen şirkete soru sorma fırsatı vermektir. Saha ziyareti sırasında muhtarlar da katılım görüşmesi gerçekleştirilmiş ve bu toplantıda otlak alanlarına erişime yönelik endişeler dile getirilmiştir. Ancak bu katılımı ilgili belge mevcut değildir.	Sosyal mevcut durum çalışması ve sosyal etki değerlendirmesi kapsamında paydaşlarla ek katılımın gerçekleştirilmesi. Geçim kaynaklarını geri kazandırma süreci kapsamında katılım yürütülmesi. İnşaat ve işletme sırasında topluluk üyeleriyle düzenli katılım yürütülmesi. Tüm katılımların katılım günlüğünde belgelendirilmesi.	10.3
------	-------------------------	-----------	---	--	------

EK A GÖZDEN GEÇİRİLEN DOKÜMANLAR

ERM

20.11.2023'e kadar gözden geçirilen dokümanlar

Dokümanın adı

- Günaydın GES KK (pdf)
- GünaydınRES-GES (xls)
- Üretim lisansı (pdf)
- Günaydın Hibrit GES Taslak Genel Yerleşim Planı (dwg)
- Ek-5 Günaydın Hibrit Alanları (kmz)
- Günaydın (20 MW) GES İş Programı (pdf)
- Günaydın GES (local EIA), (pdf)
- EPDK Kamulaştırma Kararı günaydın (pdf)
- Jeolojik Etüt Raporu Onayı (pdf)
- Jeolojik Etüt (pdf)
- EPDK Kamulaştırma Kararı (pdf)
- Kamulaştırma Planı (pdf)
- Günaydın Hibrit GES Taslak Genel Yerleşim (dwg)
- Hidrojeoloji Raporu (pdf)
- Günaydın HKT Tutanak (pdf)

EK B FOTOĞRAFLARI

ERM

ŞEKİL 4-1: PROJE ALANININ FOTOĞRAFLARI1

ERM

ERM'NİN TÜM DÜNYADA AŞAĞIDAKİ ÜLKE VE
BÖLGELERDE 160'IN ÜZERİNDE OFİSİ BULUNMAKTADIR

Arjantin	Hollanda
Avustralya	Yeni Zelanda
Belçika	Peru
Brezilya	Polonya
Kanada	Portekiz
Çin	Porto Riko
Kolombiya	Romanya
Fransa	Senegal
Almanya	Singapur
Gana	Güney Afrika
Guyana	Güney Kore
Hong Kong	İspanya
Hindistan	İsviçre
Endonezya	Tayvan
İrlanda	Tanzanya
İtalya	Tayland
Japonya	BAE
Kazakistan	İngiltere
Kenya	ABD
Malezya	Vietnam
Meksika	
Mozambik	

ERM'nin [Ofis adı]

Adres 1 ekle

Adres 2 ekle

Adres 3 ekle

Eyalet, Posta kodu

T: Telefon numarası ekle

F: Faks numarası ekle

www.erm.com